

BIBLIOTEKA KRAKÓW

V 2022 | NR 5 (54)
ISSN 2544-445X

INFORMATOR CZYTELNICZO-KULTURALNY

Lubię wejść między półki z czytelnikiem

Rozmowa z Renatą Stolarczyk –
kierowniczką Filii nr 42 – s. 6

Nagroda Żółtej Ciżemki. Nominacje 2021

Tytuły wybrane przez Kapitułę –
s. 5

Wierzyć w poezję

Twórczość i sylwetka Andrzeja
Waltera – s. 12-13

Na okładce: Filia nr 33, ul. Zakopiańska 103

Redaktor naczelna: Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Z-ca redaktor naczelnej: Paulina Knapik-Lizak

Redakcja: Halina Biniek, Dorota Bojeczko,
Jan Brodowski, Paweł Czachor, Artur Czesak,
Anna Grychowska, Ludmiła Guzowska,
Anna Jędrzejowska, Agata Lesiak,
Małgorzata Kosmala, Greta Lemanaite,
Anna Ochenkowska-Olczak, Janusz M. Paluch,
Ewa Strach, Piotr Wasilewski,
Anna Szczerbowska, Barbara Zajązkowska

Fotografia we wstępniku: Krzysztof Lis

Izabela Ronkiewicz-Brągiel
redaktor naczelna

Wydawca

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3,
31-154 Kraków

Kontakt

Sekretariat: tel. 12 61 89 100
(czynny w godz. 8.00–15.30)
e-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Skład: Anna Sowińska
Przygotowanie do druku: FALL, www.fall.pl

Nakład 2000 egz.

ODWIEDŹ NAS NA:

biblioteka.krakow.pl
krakowczyta.pl

facebook.com/BibliotekaKrakow
instagram.com/biblioteka.krakow

bibliotekakrakow
#biblioteka #książka #bookstagrampl #czytambolubie
#czytanienieboli #kochamczytać #romanshistoryczny
#bridgertons #bridgerton #krakow

fot. Radosław Kurzeja i Anna Grychowska

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy,

oddajemy w Wasze ręce *Informator*, który przygotowaliśmy w zupełnie nowym projekcie graficznym i z inaczej zorganizowanym wnętrzem. Mamy nadzieję, że zmiany przypadną Państwu do gustu, a uporządkowane i podzielone tematycznie treści ułatwią czytanie oraz korzystanie z informacji w nich zawartych. W kolejnych numerach nadal będziemy polecać ciekawe lektury, przybliżać historię filii Biblioteki Kraków, rekomendować wydarzenia organizowane przez Bibliotekę i inne krakowskie instytucje kultury. W nowym dziale *Po godzinach* chcemy pokazywać pasje, zainteresowania i talenty bibliotekarzy, którzy wbrew stereotypom, często utrwalanym przez literaturę i film, są ludźmi wyjątkowymi. W naszej Bibliotece nie spotkacie bibliotekarzy sportretowanych przez Jonathana Carrola w *Krainie chichów*, Joanne K. Rowling w powieści *Harry Potter i komnata tajemnic* czy Ericha Segala w *Love Story*. Bliższy jest nam wizerunek

pani Nowelki z *Matyldy* Roalda Dahla oraz kompetentnej, życzliwej i pomocnej bibliotekarki szkolnej stworzony przez Martę Fox w *Do rana daleko*.

Od roku 2004 w dniach 8–15 maja Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich organizuje ogólnopolską akcję promocji czytelnictwa i bibliotek. Tegoroczny Tydzień Bibliotek realizowany będzie pod hasłem *Biblioteka – świat w jednym miejscu*. Biblioteka Kraków aktywnie włącza się w organizację tego wydarzenia, przygotowując bogaty program. W tym roku przygotowaliśmy wyjątkową atrakcję. 13 maja w kilkunastu filiach Biblioteki Kraków za ladą biblioteczną usiądą wyjątkowi goście, którzy wcielając się w rolę bibliotekarza, będą doradzać, wyszukiwać, informować i wypożyczać. Szczegóły na stronie internetowej Biblioteki Kraków.

Izabela Ronkiewicz-Braziel

**Pozdrowienia
od redakcji**

Filia nr 51

os. Kalinowe 4

W roku 1965 powstał punkt biblioteczny w Szkole Podstawowej nr 100 w Bieńczykach Nowych. Dwa lata później biblioteka otrzymała osobny pokój w Spółdzielni Mieszkaniowej „Hutnik” na os. XX-lecia PRL (dzisiejsze os. Albertyńskie), co pozwoliło na prowadzenie ożywionej działalności kulturalnej na powstałych osiedlach.

W maju 1969 roku biblioteka otrzymała decyzję o przydziale na lokal w pawilonie handlowo-usługowym na os. Kalinowym 4, gdzie mieści się do dziś. Dla biblioteki przygotowano książki i meble – nowoczesne regały sprowadzono z Olsztyna. Filia nr 7 otworzyła swoje drzwi dla czytelników pod koniec czerwca. Pierwszą kierowniczką była Wiktoria Łukasiewicz. Biblioteka składała się z wypożyczalni dla dorosłych i dzieci. Pierwsza impreza odbyła się 23 listopada 1970 roku. Był to wykład Władysława Bodnickiego o powieści historycznej.

W 1973 roku otwarto czytelnię dla dorosłych i młodzieży, gdzie odbywały się liczne spotkania. W 1992 roku kierownictwo jednostki objęła Jolanta Wściubiak. W styczniu 2017 roku, po połączeniu wszystkich filii w dzielnicach w jedną instytucję – Bibliotekę Kraków, dotychczasowa Filia nr 7 została przemianowana na Filię nr 51. Od roku 2019 funkcję kierownika powierzono

Celestynie Zugaj. W tym też roku Biblioteka przeszła gruntowny remont. Przystosowano wnętrza dla osób z niepełnosprawnością oraz zaaranżowano nowoczesną, funkcjonalną i wygodną przestrzeń odpowiadającą potrzebom dzisiejszych użytkowników, w której znajduje się księgozbiór liczący około 34 tysięcy woluminów (literatura piękna dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych, literatura popularnonaukowa). Filia jest jedną z ośmiu placówek na terenie Krakowa, w której utworzono wypożyczalnię gier planszowych (jest ich ponad 250).

Biblioteka gościła w ciągu lat swojej działalności m.in.: Andrzeja Warzechę, Tadeusza Śliwiaka, Michała Rożka, Jacka Kajtocha, Andrzeja Kaliszewskiego. Dla dzieci

zorganizowany został pokaz iluzji w wykonaniu Pawła Poniatońskiego oraz spotkanie ze zwycięzcami III edycji Nagrody Żółtej Ciżemki – Katarzyną Maziarz oraz Małgorzatą Zając, autorkami książki *Trochę bajki o Stanisławie Wyspiańskim*.

Księgozbiór jest systematycznie powiększany poprzez zakupy nowości możliwe dzięki dotacji organizatora, Biblioteki Narodowej oraz środkom przekazywanym corocznie od wielu lat przez Radę Dzielnicy XVI. Książki oraz gry pozyskujemy także dzięki przychyłności mieszkańców Bieńczyk głoszących na projekty w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa.

Bibliotekarze współpracują z placówkami kulturalno-oświatowymi na terenie Dzielnicy XVI. W szczególności są to przedszkola, szkoły podstawowe, III Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego oraz Młodzieżowy Dom Kultury im. Janusza Korczaka – organizator corocznej imprezy „Dni Bieńczyk”, w której biblioteka regularnie uczestniczy.

| Celestyna Zugaj

os. Kalinowe 4
31-812 Kraków
tel. 12 648 52 68
e-mail: filia_51@biblioteka.krakow.pl

Godziny otwarcia

poniedziałek	8:30–19:00
wtorek	8:30–19:00
środa	8:30–19:00
czwartek	12:00–19:00
piątek	8:30–19:00
sobota	nieczynny

Nagroda Żółtej Cizemki. Nominacje 2021

Nagroda Żółtej Cizemki za książkę dla dzieci i młodzieży przyznawana jest od 2017 roku. Jej cel stanowi uhonorowanie najpiękniejszych i najbardziej wartościowych polskich wydawnictw adresowanych do młodszych czytelników. To wyróżnienie dla rodzimych autorów, ilustratorów i grafików, dzięki którym literatura może wciąż silnie oddziaływać na wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży, a przy tym dawać im przyjemność obcowania z dobrą książką. Do tej pory nagrodę przyznano Barbarze Kosmowskiej i Emilii Dziubak za *Nieźle ziółko*, Elizie Piotrowskiej za opowieść *Wojtek. Żołnierz bez munduru*, Katarzynie Maziarz i Małgorzacie Zajac za *Trochę bajki o Stanisławie Wyspiańskim*, Ewie K. Czackowskiej i Katarzynie Fus za *Bajki mariackie* oraz Katarzynie Kozłowskiej i Agnieszce Żelewskiej za pozycję *O kruk, który chciał zostać papugą*.

Do VI edycji Nagrody Żółtej Cizemki zgłoszono 197 tytułów, z których 195 – spełniających wymogi formalne – przekazano do oceny kapitule obradującej w tym roku w składzie: Katarzyna Wądołny-Tatar (przewodnicząca), Alicja Baluch, Marcin Bruchnalski, Iwona Haberny, Anna Machwic, Izabela Ronkiewicz-Brągiel i Agnieszka Staniszevska-Mól. 11 kwietnia 2022 r. ustanowiono następującą listę książek nominowanych do Nagrody Żółtej Cizemki:

- ◆ Justyna Bednarek, il. Marianna Oklejak, *Maryjki. Opowieści o Matce Boskiej*, Warszawa: Nasza Księgarnia, 2021
- ◆ Roksana Jędrzejewska-Wróbel, *Stan splątania*, Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2021
- ◆ Hanna Łupińska, *Jestem. Filozoficzne pytania, które zadają sobie dzieci*, Kraków: Znak Emotikon, 2021
- ◆ Mikołaj Pasiński, il. Gosia Herba, *Van Dog*, Warszawa: HarperCollins Polska, 2021
- ◆ Katarzyna Samosiej, *Boso*, Łódź: Studio Koloru, 2021.

Organizatorem Nagrody Żółtej Cizemki jest Biblioteka Kraków, a wygraną w wysokości 25 000 zł ufundował Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski. Wręczenie nagrody odbędzie się 25 czerwca 2022 r. w Bibliotece Głównej.

| Anna Gregorczyk

Rocznik Biblioteki Kraków 2021

Trudny był to rok. Pandemia zabrała dyrektora Stanisława Dziedzica, który był także redaktorem naczelnym *Rocznika Biblioteki Kraków* i przewodniczącym jego Rady Naukowej. Dlatego też jedna z części periodyku, konkretnie – druga, obejmuje wspomnienia o Nim.

Część pierwsza *Rocznika* poświęcona została patronom literackim minionego roku: Cyprianowi Kamilowi Norwidowi, Stanisławowi Lemowi, Tadeuszowi Różewiczowi i Krzysztofowi Kamilowi Baczyńskiemu. W trzeciej części *Rocznika* zwracamy uwagę na działalność bibliotek publicznych w czasie pandemii. Swymi doświadczeniami podzielili się przedstawiciele krakowskich bibliotek publicznych oraz kilku instytucji bibliotecznych z Polski: Wrocławia, Opola, Rzeszowa i Gdańska.

Urozmaicona czwarta część *Rocznika* prezentuje teksty związane z Krakowem (m.in. o dawnych jego mieszkańcach żyjących dzisiaj w Izraelu) oraz ukazuje pracę Biblioteki Kraków w roku 2021, w tym omówienie konkursów *Krakowska Książka Miesiąca* i *Nagroda Żółtej Cizemki*, a także *Kronika Biblioteki Kraków*. Pierwszy raz w *Roczniku* publikujemy utwory literackie: wiersze, których autorami są Józef Baran, Eligiusz Dymowski i Franciszek Haber, oraz biblioteczne opowiadanie Karoliny Grodzkiej. *Rocznik Biblioteki Kraków* dostępny jest w wersji papierowej. Niebawem pojawi się na stronie internetowej www.rocznik.biblioteka.krakow.pl w formie pliku pdf.

| Janusz M. Paluch

Lubię wejść między półki z czytelnikiem

Wielki Piątek, wszędzie już świąteczny nastrój, choć okoliczności trochę niesympatyczne, bo pada, jest burza i ponuro (czyli klasyczny dzień na siedzenie z książką pod kocem, a nie na mycie okien). Siedzimy w Filii nr 42 na os. Złocieniec, trochę na obrzeżach miasta – filia właściwie „nówka nieśmigana”, bo otwarta zaledwie w roku 2020...

A. Staniszevska-Mól: Są takie dni, gdy nie da się już patrzeć na książki?

Renata Stolarczyk: Nie ma, jestem fanką.

Nigdy? Ani jednej takiej sytuacji? Chociaż mały kryzysik?

Nigdy. Uwielbiam polecać książki. Rozmawiać, dyskutować... bo każdy lubi czytać co innego. Ile my się tu nadyskutujemy czasem w naszym zespole. W domu koło łóżka stoi sterta książek do przeczytania. Stoi i rośnie.

Ile to już czasu – to wypożyczanie i polecanie?

Od roku 1999. 23 lata już. Najpierw 3 lata na Królewskiej. Potem 13 lat na Makowskiego byłam kierowniczką. A gdy filię tam zlikwidowano, przeszłam też jako kierowniczka na Radzikowskiego. No a potem pani Ela Rachwał (do dziś kierowniczka Działu Udobępniania w Bibliotece Kraków) zaproponowała poprowadzenie nowej filii na Złocieniu. Usłyszała to córka i zareagowała entuzjastycznie – mama pracowałaby dużo bliżej domu! No i tak się stało.

Co w kontakcie z czytelnikami jest najfajniejsze?

[Pani Renata zastanawia się dłuższą chwilę, widać, że nie jest łatwo zbudować od ręki taki „ranking”, i rzeczywiście pada odpowiedź:] Ja w ogóle lubię kontakt z czytelnikiem. Wszystko. Otwartość, rozmowę. Lubię też bardzo czytelnika, który wie, po co przyszedł. Wielu z nich prosi też, aby coś jednak zarekomendować.

I co Pani wtedy poleca?

Nie mogę polecać tego, co akurat ja lubię. To musi być coś dla niego. Lubię wtedy wejść z czytelnikiem między półki. Moja teściowa mnie zawsze chwali: *Ale ty mi dobre książki przynosisz.*

A dzieci? Chętnie tu siedzą?

Ooo, mamy megakąci dla dzieci. Przychodzą mamy z dziećmi, wjeżdżają wózekkami. Otwarcie naszej filii pokazało, jak bardzo brakowało tu takiego miejsca. Słyszeliśmy: *Jak fajnie, że tu jesteście albo Ale byliście potrzebni.* To byto takie miłe. Furorę robi huśtawka, dzieci wchodzą i gnają prosto do niej.

Są może czytelnicy, którzy się znają między sobą i sobie tu posiedzą i pogawędzą?

O tak, wiele mam się znać, dzieci buszują w książkach, siedzą na huśtawce, a mamy porozmawiają sobie chwilę. Są też dzieci, trochę starsze, które lubią przyjść same i spędzić tu trochę czasu. Mam taką czytelniczkę jedenastolatkę, która przyszła kiedyś i zapytała, czy można sobie tu przyjść

i posiedzieć. No oczywiście, że można. Więc sobie czasem siedzi na huśtawce i czyta. No, taki obrazek to miód na nasze serca.

Nastolatkom też pani poleca książki?

Czasem. Ale w tym wieku zwykle już same coś sobie wybierają, wiedzą, czego szukają i co lubią. Jestem wtedy przeszczęśliwa. No i mam córkę w tym wieku – odpowiada, jakie książki mamy kupić.

I sprawdzają się jej nastoletnie rekomendacje?

Doskonale!

A gdy jest Pani tu gdzieś w okolicy, w sklepie na przykład – czytelnicy rozpoznają Panią?

No właśnie poznajemy swoje twarze dopiero teraz! Przez pandemię i maseczki znaliśmy się, a jednak niezupełnie. Dzień dobry mówimy naszym stałym czytelnikom, a oni w pierwszej chwili nas nie rozpoznają. Lub też odwrotnie: to my w pierwszej chwili nie rozpoznajemy poza filią naszych stałych czytelników i dopiero po głosie się orientujemy.

Zostawmy teraz na chwilę książki. Gdy jest dzień wolny, ale nie z książką, i można robić to, co się lubi najbardziej, to co wtedy?

Góry. Wyjeżdżamy w góry. Lubimy [– Ja też! – wykrzykuje siedząca obok i przysłuchująca się naszej rozmowie kierownik Ela Rachwał; chyba trzeba będzie kiedyś zrobić wywiad także z nią :)]. Ciągnę dzieci, póki się zgadzają. Przypominamy sobie miejsca, które na nas czekają. *Pamiętajcie, że jeszcze Dolina Pięciu Stawów.* Ale właściwie to byliśmy już niemal wszędzie. Bieszczady znamy całe, Sudety schodzone, no mamy teraz właśnie problem, gdzie pojechać na tydzień, aby mieć na tyle dni nowe, nieschodzone szlaki do zaliczenia. Oglądamy na przykład *Watahę* i wykrzykujemy: *A to jest ten nasz most!, Patrzcie, to te nasze wrzosowiska!* Nie-samowicie przyjemne uczucie...

A gdybym na koniec chciała zapytać o coś ważnego, o czym jeszcze nie powiedziałyśmy, to co by to było?

[Wydawałoby się, że pytanie może sprawić trudność – to znów pytanie „rankingowe” – a tymczasem odpowiedź pada od razu, nawet sekundy wahania:] Zespół. Decydujące jest, z kim się spędza życie w pracy. Z kim upływa osiem godzin. Tyle zależy od tego, jaki jest zespół...

[I tu już nie musiałam pytać, jaki jest ten zespół i jak upływa Pani Renacie życie w pracy – entuzjazm mówił sam za siebie...:]

| Rozmawiała Agnieszka Staniszevska-Mól

Konkurs „Czytelnik Roku 2021” rozstrzygnięty!

fol. Radosław Kurzeja

Blisko 850 czytelników Biblioteki Kraków biorących udział w siódmej edycji konkursu „Czytelnik Roku” długo czekało na ogłoszenie wyników. Pierwotnie planowano, że w lutym 2022 roku zorganizowana zostanie gala finałowa. Niestety przedłużająca się pandemia uniemożliwiła nam realizację tych planów. Dopiero po zniesieniu limitu osób w pomieszczeniach zamkniętych można było zorganizować uroczyste spotkanie.

Najlepsi z najlepszych zaproszeni zostali do zabytkowego budynku Biblioteki Głównej, o którego historii opowiedziała Jolanta Wierzchowska-Kozaczka. 2 kwietnia 2022 roku, w Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, uroczystie odczytano wyniki konkursu, wręczono nagrody i przyznano tytuły „Czytelnika Roku 2021” w czterech kategoriach wiekowych (6–9 lat, 10–15 lat, 16–25 lat i powyżej 25. roku życia) oraz tytuły „Czytającego Rodzica” i „Zaczytanego Seniora”. W każdej kategorii wiekowej wyróżniono minimum 6 osób, a łącznie przyznano 27 nagród. Nagrodzeni zostali uczestnicy, którzy w swoich kategoriach wiekowych zdobyli w Paszportach Czytelnika największą liczbę pieczętek. Nagrody

oraz dyplomy wręczyła Izabela Ronkiewicz-Bragiel – zastępca dyrektora Biblioteki Kraków ds. merytorycznych. Partnerami konkursu byli: Galeria Bronowice, Wydawnictwo Literackie, Krakowski Teatr Scena STU oraz Wydawnictwo Dwie Siostry.

Nagrodzeni czytelnicy otrzymali: czytelniki e-booków, bony подарunkowe, książki, bilety na spektakle i gadżety. Fundatorami nagród byli: Galeria Bronowice, Wydawnictwo Literackie, Krakowski Teatr Scena STU, Teatr Groteska, Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej, Teatr im. Juliusza Słowackiego oraz Biblioteka Kraków.

Zwycięzcom serdecznie gratulujemy. Czytelnicy, którzy mieli życzenie otrzymać dyplom za udział w konkursie, odbiorą go w maju we wskazanej przez siebie filii Biblioteki Kraków.

Zachęcamy do udziału w kolejnej edycji konkursu, który został nieco zmieniony i odświeżony. Mamy nadzieję, że w roku jubileuszu połączenia bibliotek dzielnicowych padnie kolejny rekord liczby czytelników biorących udział w konkursie. Szczegóły dostępne na www.biblioteka.krakow.pl.

| Paulina Knapik-Lizak

Niepospolity Stanisław Dziedzic

fol. Krzysztof Lis

11 kwietnia w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką” wspólnie wspominaliśmy zmarłego w ub. roku na Covid-19 dr. Stanisława Dziedzica, twórcę i dyrektora Biblioteki Kraków. Towarzyszyła temu premiera filmu dokumentalnego *Niepospolity Stanisław Dziedzic* (reż. Marta Węgiel), powstałego w koprodukcji Biblioteki Kraków i TVP3 Kraków. W spotkaniu uczestniczyli m.in.: Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, prof. Jacek Popiel – rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, ks. prof. Robert Tyrała – rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, prof. Jacek Purchla – redaktor naukowy II wydania *Encyklopedii Krakowa* oraz dawni współpracownicy, przyjaciele i znajomi Stanisława Dziedzica.

| Janusz M. Paluch

Jubileusz Krzysztofa Lisowskiego

fol. Krzysztof Lis

W Salonie Literackim Biblioteki Kraków 7 kwietnia gościł Krzysztof Lisowski, który w tym roku obchodzi 50-lecie pracy twórczej. Szlifował swój talent w środowisku krakowskich literatów, mieszkując nawet czas jakiś w słynnej literackiej kamienicy przy Krupniczej 22. Pracował w Wydawnictwie Literackim jako redaktor. Był blisko Wisławy Szymborskiej, Czesława Miłosza, Tadeusza Różewicza. Podczas jubileuszowego spotkania wiersze Lisowskiego czytali m.in. Elżbieta Zechenter-Spławińska, Ireneusz Kania – tegoroczny laureat Nagrody im. Kazimierza Wyki, Adam Ziemiński i prof. Wojciech Ligęza.

| Janusz M. Paluch

Bez pracy nie ma... zabawy

fot. Anna Grychowska

Już tradycją jest, że do biblioteki przychodzi się nie tylko po książki, ale też na różne imprezy organizowane przez bibliotekarzy. Spotkania z autorami, warsztaty, głośne czytanie albo lubiane przez wszystkich pikniki – wszystkie te wydarzenia cieszą się ogromnym zainteresowaniem i są wyczekiwane przez naszych czytelników.

Musimy jednak pamiętać, że aby zabawa była udana, najpierw trzeba włożyć w to dużo wysiłku i pracy. W Bibliotece Głównej przy ulicy Powroźniczej trwają przygotowania do kolejnej gry rodzinnej. O tym, jak przebiega proces jej tworzenia, rozmawiam z pomysłodawczyniami: Edytą Szczurek-Maksymiuk i Ludmiłą Guzowską.

W Bibliotece Głównej odbyło się już kilka gier terenowych. Między innymi oswajanie wiedzy, poznawanie wikingów. Wszystkie cieszyły się ogromną frekwencją i olbrzymim powodzeniem. Proszę powiedzieć, ile czasu wymaga przygotowanie takiej gry, która w rzeczywistości trwa około półtorej godziny?

Wszystko wiąże się z tym, jaki jest poziom i jaką poprzeczkę sobie ustawimy. Proces przygotowania zależy zatem od skomplikowania gry. Jeżeli mówimy o jakiejś prostej zabawie, której organizacja nie będzie angażowała wielu osób – ten etap trwa krócej. Natomiast jeżeli robimy coś więcej, gra jest skomplikowana, a dodatkowo zależy nam na atmosferze, na tym, żeby pracownicy się przebrali, żeby było wprowadzenie w dany klimat – wtedy już trzeba więcej czasu, bo

musimy wszystko bardzo dokładnie przeemyśleć. Grę o wikingach przygotowywaliśmy około pół roku.

Jak wygląda proces tworzenia gry?

Najpierw zaczynamy od fabuły. Musimy wymyślić scenariusz i poprawnie go spisać, żeby potem się nie pogubić. Przychodzimy z pomysłami, siadamy i robimy burzę mózgów, która może trwać od kilku do nawet kilkunastu godzin. Potem kolejny etap – zmiany, poprawki, uzupełnienia. Później musimy się zastanowić, co jest związane z tym klimatem: wybrać książki z danego tematu, przemyśleć, jakie będą potrzebne dodatki, akcesoria i gadżety, stroje z epoki. Wtedy zaczyna się proces zbierania tego wszystkiego. Pomaga nam cały zespół: ktoś ma hełm wikinga, ktoś inny trzyma schowany w domu szkielet dinozaura, a ktoś może zdobyć ozdobny garnuszek dla czarownicy. Każdy z nas przynosi, co może, a czasem drobne przedmioty po prostu kupujemy z własnej kieszeni. Dużo rzeczy robimy same. Część potrzebnych elementów przygotowujemy na komputerze, wtedy jest sporo drukowania, wycinania. Bardzo wiele rzeczy wykonujemy ręcznie: tabliczki, opisy, jakieś dodatki.

Żeby uczestnicy byli zadowoleni, dobrze się bawili, ale też mogli nauczyć się czegoś nowego, gra musi być dostosowana do konkretnej grupy wiekowej.

Oczywiście. Gra zawsze jest dedykowana dla konkretnej grupy. Zwykle organizujemy

je dla dzieci od pięciu do dziesięciu lat – to one najliczniej odwiedzają bibliotekę. To są ci, którzy najchętniej przyjdą, i wtedy będzie najlepsza zabawa. Jeśli natomiast dziecko przychodzi z rodzicem, musimy pomyśleć o tym, że trzeba przygotować coś i dla maluchów, i dla dorosłych. Jest sporo możliwości i kombinacji, w zależności od tego, kto będzie adresatem zabawy. Ważne jest też, żeby zagadki były dostosowane do określonego odbiorcy. Poza tym musi być coś więcej poza łamigłówkami – coś, z czym ten młody odbiorca wyjdzie, na przykład zrobi sobie papierową koronę, zabierze ją do domu i będzie miał pamiątkę z tego, że się dobrze bawił. Przy okazji gier zawsze są tematyczne wystawki, warsztaty, odbywa się czytanie. Chcemy pokazać, że w bibliotece są nie tylko książki, ale też dobra i ciekawa zabawa.

Skąd bierzecie inspiracje do takich gier?

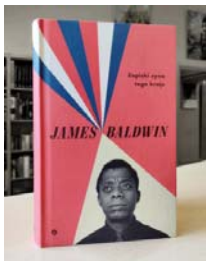
Napływają po prostu: książki, filmy, wspomnienia z harcerstwa, gdzie były organizowane różne gry na obozach – biegaliśmy w lesie, przebieraliśmy się. Czasem gdzieś coś się usłyszy – w tramwaju czy w autobusie – i wtedy pojawia się pomysł na to, żeby zorganizować grę na ten temat.

Przygotowujecie grę, poświęcając mnóstwo czasu, sił i energii. Ludzie przychodzą, bawią się, cieszą się i wychodzą. Co sprawia wam największą frajdę?

Ogólnie wszystkim bardzo się podoba udział w tych grach. Emocje są ogromne. Dla nas najfajniejsza jest już sama gra – kiedy ludzie przychodzą i zaczyna się coś dziać. Pierwsze zadania i już widzisz po dzieciakach, że są „wkręcone”, już się dzieje – i to jest na pewno najprzyjemniejsze. To także dla nas największa zabawa, ponieważ widać, że się podoba i że wysiłek się opłacił. Wszyscy jesteśmy zaangażowani w swoje role – tego najbardziej nie możemy się doczekać, taki karnawał na okrągło. Ogromnie cieszy nas reakcja odbiorców: kiedy są zszokowani albo widać, że się zmagają z jakimś problemem – bo zagadka jest naprawdę na dobrym poziomie, kiedy wychodzą z uśmiechem. To jest najlepsza nagroda i podsumowanie naszej pracy. To także inspiracja do dalszych poszukiwań i organizacji kolejnych gier. To jest takie napędzające! Widzimy zadowolonych uczestników i wtedy chce się dalej pracować i tworzyć.

| Rozmawiała Greta Lemanaite

Bękart Zachodu

James Baldwin to amerykański prozaik, którego dzieła stały się kanonem literatury afroamerykańskiej. Jego eseje to intelektualne wyzwanie, język pełen ironii i głębokich przemyśleń oraz treść zachwycająca trudną tematyką i trafnością.

Książka *Zapiski syna tego kraju* składa się m.in. z: autobiograficznego i autoironicznego wstępu, opisu zakłamania sztuki podejmującej wyzwolicielską kwestię czarnych oraz przedstawienia sytuacji czarnoskórych w Stanach Zjednoczonych i Europie.

W eseju *Zapiski autobiograficzne* Baldwin czaruje nas swoim poczuciem humoru. Przewrotność autora widać wyraźnie, kiedy oznajmia, że nie ceni ludzi, którzy lubią go ze względu na kolor skóry, jak również nie przepada za tymi, którzy z tego samego powodu go nie akceptują.

W kolejnych *esejach* Baldwin udowadnia, że sztuka protestu w niczym nie przyczynia się do rozwiązania problemu sytuacji czarnych. Historia zniewolenia czarnoskórych jest okrutna, ale to część amerykańskiego dziedzictwa. Przedstawiając ich sytuację w Europie, Baldwin skupia się głównie na Francji, gdyż tutaj mieszkał przez kilka lat.

Zapiski syna tego kraju to esej majstersztyk, Baldwin opisuje w nim dzień śmierci ojca. W kilka godzin po zgonie narodziła się jego najmłodsza siostra. Na pogrzeb autor poszedł pijany, a wieczorem, kiedy świętował swoje urodziny, był świadkiem wybuchu zamieszek rasowych w Harlemlu. Nieawisz, którą żywił do ojca, przerodziła się w poczucie dogłębnej straty. Zrozumiał, że należy pogodzić się z okrutnością życia, ale jednocześnie trzeba zwalczać jego marność.

Konkluzja autora, odniesiona w szczególności do społeczeństwa amerykańskiego, to stwierdzenie, że czarny stanowi część tego narodu i jego historii, a świat nie jest wyłącznie biały. Odwaga Baldwina – godna podziwu, z kolei jego warsztat pisarski – godny zachwytu.

| Paweł Czachor

JAMES BALDWIN
ZAPISKI SYNA TEGO KRAJU
Wydawnictwo Karakter | Kraków 2021

Wspomnienia, których nie ma

Jak wymazać z pamięci niewygodne i straszne wspomnienia? Wystarczy dać się „oprawić”. W świecie opisanym w powieści Bridget Collins *Księgi zapomnianych żyć* tym właśnie zajmują się oprawiacze – wymazywaniem wspomnień, tworzeniem z nich ksiąg, powieści i opowiadań. Ból i cierpienie zamykane są w książkach, tak by już nie raniły, nie wracały i zostały zapomniane na zawsze. Czy jednak da się żyć bez wspomnień, nawet tych najgorszych? Powieść ukazuje świat, w którym książki wywołują strach i przerażenie, stanowią sposób na łatwy zarobek, są także wykorzystywane do niegodziwych poczynań. To właśnie w takich realiach przyszło żyć bohaterom: Emmetowi i Lucianowi.

Fabula książki została podzielona na trzy części. W pierwszej poznajemy historię Emmeta, któremu życie upływa na uprawie roli i pomocy rodzicom w gospodarstwie, do czasu kiedy niespodziewanie zapada na tajemniczą chorobę. To zmusza go do opuszczenia domu i rozpoczęcia pracy u oprawiaczki Seredith. Wtedy na drodze Emmeta staje Lucian, bogaty chłopak, syn właściciela fabryki. Druga część jest retrospekcją i ukazuje wydarzenia, które doprowadziły do spotkania bohaterów. Trzecia stanowi kontynuację przerwanej wątku i powrót do teraźniejszości, jednakże widzianej oczyma Luciana.

Księgi zapomnianych żyć to opowieść o przyjaźni przerażającej się w coś znacznie głębszego, zakazanego, o czym chce się lub musi zapomnieć. To także opis walki o utracone wspomnienia. Czy jednak da się odzyskać coś, co zostało już utracone? Ciekawa konstrukcja powieści oraz barwny język sprawiają, że książka dostownie czyta się sama.

| Anna Jędrzejowska

BRIDGET COLLINS
KSIĘGI ZAPOMNIANYCH ŻYĆ
Czwarta Strona | Poznań 2020

Była kiedyś kamienica pisarzy...

Książka Jana Polewki *Dom pod wiecznym piórem* opowiada o niezwykłych mieszkańcach krakowskiej kamienicy przy ul. Krupniczej 22. Od 1945 roku mieszkali tam pisarze i poeci, których wojenne losy rzuciły do Krakowa. By zaostrzyć czytelnicy apetyt, wymienię choćby kilka nazwisk twórców z Krupniczej: Czesław Miłosz, Wisława Szymborska, Sławomir Mrożek, Jerzy Szaniawski, Konstanty Ildefons Gałczyński... Dech zapiera!

Pierwsza część to swoisty alfabet mieszkańców. W drugiej autor pisze o aspektach życia w kamienicy, układając je także alfabetycznie. To bardzo ułatwia trudne poruszanie się po książce w poszukiwaniu wydarzeń czy nazwisk, bo (o zgrozo!) wydawca nie stworzył indeksu nazwisk... A przecież książkę wydały doświadczone warszawskie Iskry, którym chwała za tę książkę, zbywaną przez krakowskich wydawców! Dowiemy się, kto i gdzie mieszkał oraz jakie utwory tam powstawały.

To obowiązkowa lektura nie tylko dla „krakauerologów”. Czyta się z narastającym strona po stronie apetytem. Takie napisanie, by nie była to kolejna książka o krakowskim Domu Pisarzy, nie było łatwym zadaniem. Uwagę zwraca też obwoluta – na niej fotografia Domu Pisarzy, a jeszcze bardziej okładka – szlachetna biel pokryta karykaturami mieszkańców Krupniczej 22 narysowanymi przez słynnego Andrzeja Stopkę...

| Janusz M. Paluch

JAN POLEWKA
DOM POD WIECZNYM PIÓREM
Iskry | Warszawa 2022

...a pod palcami niechaj magia iskrzy

Jeśli jesteś mugolem, nie czytaj tej książki! To z całą pewnością pozycja dla kogoś, kto potrafi odnaleźć odrobinę magii nawet w najbardziej prozaicznych czynnościach i przedmiotach, a przede wszystkim we własnym sercu.

Kordelia Hatmaker postawiła przed sobą kilka „odrobinę” skomplikowanych zadań, takich jak odnalezienie zaginionego na morzu ojca, pogodzenie zwaśnionych rodów i zapobieżenie wybuchowi wojny angielsko-francuskiej. Wydaje się, że dziewczynka jest w beznadziejnej sytuacji – bo cóż może zrobić jedenastolatek w obliczu królewskich intryg czy zatopionego podczas sztormu statku?! Jednak dziewczynka pochodzi z długiej linii mistrzów kapelusznictwa, którzy przy pomocy magicznych przedmiotów, roślin i artefaktów tworzą czarodziejskie nakrycia głowy pomagające w osiągnięciu określonych celów. Na przekór rozsądnym radom dorosłych Kordelia postanawia rozwiązać kilka problemów i zagadek z pomocą dwójki przyjaciół. Jej intuicja, wiara, odważne serce i odrobina magii sprawiają, że historia przybiera nieoczekiwany obrót.

Autorką książki jest znana dotychczas ze swoich kreacji aktorskich Tamzin Merchant, artystka, która pierwotnie miała odgrywać rolę Daenerys Targaryen w serialu *Gra o tron*. Piękną okładkę oraz ilustracje stworzyła Paola Escobar. Dokładnie 399 stron, które liczą *Kapelusznicy*, „połknęłam” w nieco ponad trzy godziny, odrywając się tylko na moment, aby zaparzyć kolejny kubek herbaty. Jeśli Twoje dziecko (lub Ty) kocha magię, to serdecznie polecam.

| Anna Szczerbowska

TAMZIN MERCHANT
KAPELUSZNICY
Dwukropek | Warszawa 2021

Gratka dla niejadka

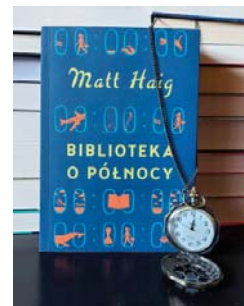
Rodzice często zmagają się z tym, że ich dzieci nie chcą jeść. Wymyślają niesamowite kanapki, pięknie wyglądające dania, które – mimo że smaczne – niestety nie przypadają pociechom do gustu. Właśnie trafiłam na książkę dla wszystkich tych, którym ten problem nie jest obcy – *Ugotuj mi bajkę!* autorstwa Majdy Koren.

Zastanawiacie się, co zrobić, by niejadki zaczęły jeść? Sprawa jest prosta: trzeba ugotować im bajkę! Właśnie taką metodę stosuje mama pewnego króliczka. Serduszeko, bo o nim mowa, nie pałał zbytnią chęcią do jedzenia, dlatego pewnego razu mamusia zapytała synka, co mu przyrzadzić. Może jest coś, co sprawiłoby, że zjadłby to ze smakiem? Odpowiedział, że chciałby, aby ugotowała mu bajkę. Niewiele myśląc, mama zabrała się do pracy i tak powstała pierwsza zupa-bajka. Niestety składniki, które dodała do potrawy, spowodowały, że wyskoczył z niej smok. Nie spodobało się to króliczkowi, przestraszył się i nie zjadł obiadu. Sytuacja powtórzyła się jeszcze kilka razy. Mama jednak nie poddawała się i tworzyła kolejne potrawy. Czy znalazła odpowiednie składniki do ugotowania właściwego dania? Nie będę nic zdradzać, przeczytajcie sami – daję słowo, że warto!

Opowiadanie jest intrygujące, zabawne i napisane przystępnym językiem. Dodatkowym atutem są rewelacyjne ilustracje Agaty Dudek. A może po lekturze tej książki także Wy ugotujecie bajkę, która zasmakuje nawet najbardziej wybrednemu niejadkowi?

| Anna Jędrzejowska

MAJDA KOREN
UGOTUJ MI BAJKĘ!
Ezop | Warszawa 2017

Co by było, gdyby...

Czasem lubię wyobrażać sobie różne warianty życia – co by było, gdybym dokonała innego wyboru. Pewnie dlatego jednym z moich ulubionych filmów jest *Efekt motyla* (2004). W związku z tym nie powinien dziwić fakt, że postanowiłam sięgnąć po książkę Matta Haiga (znanego w Polsce przede wszystkim ze swoich świątecznych opowieści dla dzieci) *Biblioteka o północy*.

Nora Seed – główna bohaterka powieści – ma wrażenie, że jej życie się rozpada. Kobieta traci pracę, czuje, że nikt jej już nie potrzebuje. Na skutek pewnego splotu okoliczności trafia do tytułowej biblioteki i dostaje możliwość wypróbowania równoległych żyć, w których podejmuje zupełnie inne decyzje niż te, których potem bardzo żałowała. Kto z nas nie chciałby otrzymać takiej szansy? Trafić do dowolnego momentu swojego istnienia, aby naprawić to, co wydaje się kłąć cieniem na reszcie egzystencji. Może w innym życiu czeka prawdziwe szczęście? A co będzie, jeśli okaże się ono pasmem rozczarowań?

Autor stworzył niezwykłą historię, w której smutek, żal, niedocenienie i brak wsparcia w realizacji marzeń budują mroczną rzeczywistość przepętnoną wszechogarniającą rozpaczą. Jest to równocześnie pełna nadziei opowieść o wybaczeniu, poszukiwaniu siebie, własnej drogi i sensu istnienia, o dojrzywaniu do pozwolenia sobie na szczęście i na myślenie o sobie. Przy całej powadze tematu, jaki porusza Haig, jego książkę czyta się z lekkością i prawdziwą przyjemnością. To jedna z tych lektur, które zmuszają do refleksji, bo jeśli głębiej się nad tym wszystkim zastanowić, to nic nigdy nie jest dla nas dostatecznie dobre. A może jest tak, jak ma być?

| Anna Ochenkowska-Olczak

MATT HAIG
BIBLIOTEKA O PÓŁNOCY
Wydawnictwo Zysk i S-ka | Poznań 2021

Od czytania nie tyjesz

Jeśli Ty sam lub Twoje dziecko nie lubicie czytać, koniecznie sięgnijcie po pozycję *Książka, dzięki której pokochasz książki*. Nawet jeśli nie lubisz czytać ze Złotej Listy Fundacji ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom. Autorką jest Francoize Boucher, która pisze i ilustruje dla młodych ludzi książki o czytaniu, rodzicach, przyjaźni i miłości.

Prezentowana pozycja to zabawna lektura, której autorka znalazła kilkadziesiąt powodów, dla których warto czytać. Dowiadujemy się na przykład, że *książka się nie psuje, czytać można niezależnie od pogody i miejsca przebywania, dzięki książce możesz poczuć tysiące emocji, nigdy nie zgubisz pilota do książki, książka może być lampą rozświetlającą pytania, które sobie zadajesz, książka jest lepsza od królika, bo nigdy nie znajdziesz jej zdechłej w klatce, a naprawdę głupia książka przyda ci się do zrobienia statku lub konfetti*. Autorka przedstawia książkę jako coś, z czym warto obcować. Zachęca: czytajcie, a poszerzycie swoje horyzonty, z czytania płyną same korzyści, czas spędzony na czytaniu jest bezcenny!

Książkę Francoize Boucher czyta się bardzo szybko. Komiksowe ilustracje, dymki dialogowe, różne czcionki i barwy na każdej rozkładówce sprawiają, że świetnie się bawimy i mimowolnie przyswajamy rady autorki. To mądra zachęta do czytania książek dla całej rodziny, zwłaszcza dla młodzieży. Polecam!

| Halina Biniek

FRANCOIZE BOUCHER
KSIĄŻKA, DZIĘKI KTÓREJ POKOCHASZ KSIĄŻKI
Muchomor | Warszawa 2017

Pandemic Legacy: Sezon 0

Co prawda *Pandemic Legacy: Sezon 0* jest trzecią grą w serii, ale można w nią grać bez znajomości wcześniejszych odsłon. W tej kooperacyjnej planszówce wcielamy się w zwerbowanych przez CIA absolwentów medycyny. Akcja ma miejsce w roku 1962, a naszym zadaniem jest przeszkodzenie ZSRR w użyciu nowej broni biologicznej.

Gra składa się z dwunastu miesięcy – w każdym czekają na nas zadania – możemy do nich podchodzić maksymalnie dwa razy. Twórcy zadbali o stosowne mechanizmy, które w zależności od tego, jak sobie radzimy, ułatwiają lub utrudniają osiągnięcie kolejnych celów. Od strony mechanicznej pozycja ta prezentuje się bardzo dobrze. Obecny jest element losowy, który czyni każdą rozgrywkę trochę nieprzewidywalną (i przez to ciekawszą). Jednocześnie decyzje, które podejmujemy w kolejnych turach, mają znaczący wpływ na grę – nie jest więc tak, by sukces zależał jedynie od szczęścia. To, co zrobimy, może wpłynąć na to, jak będzie wyglądać nasza sytuacja w kolejnym miesiącu.

Jak to bywa w grach *Legacy*, z czasem pewne rzeczy się zmieniają: dostajemy kolejne umiejętności – naklejki dla naszych postaci, część kart należy zniszczyć albo wykorzystać zdrapkę na zakrytym polu. To ostatnie jest problematyczne, bowiem zdrapki na kartach postaci są kiepsko wykonane i trudno je odkryć, nie uszkodzając papieru. Jednak pomimo tej drobnej niedogodności *Pandemic Legacy: Sezon 0* jest świetną pozycją.

| Marcin „Alqua” Kłak
Krakowska Sieć Fantastyki

MATT LEACOCK, ROB DAVIAU
PANDEMIC LEGACY: SEZON 0
2-4 osoby, ok. 60 minut, od 14 lat
Wydawca: Rebel

Oto pierwsza recenzja, która wyszła spod pióra naszej Czytelniczki! Serdecznie witamy na łamach Informatora! Od dziś Ty też możesz być naszym recenzentem – wyślij nam swoją literacką opinię! Możesz ją przesłać mailowo (recenzje@biblioteka.krakow.pl); więcej informacji znajdziesz na stronie Biblioteki Kraków. Jaki jest plan? Co miesiąc chcemy czytać Wasze recenzje! Wybierzemy najlepsze, które opublikujemy i nagrodzimy! Do czytania!

| Redakcja

Recenzja Czytelnika

Niech Was nie zmylą ani dziecięca ilustracja na okładce, ani młodzi bohaterowie powieści. Włączając audiobooka przy kuchennych wypiekach, myślałam na początku, że to lekka lektura! Nic bardziej mylnego! Kilka godzin później płakałam jak bóbr. Nie wierzyłam, że aż tak wkręciłam się w emocjonalną karuzelę. Ale... zacznijmy od początku!

Teatr niewidzialnych dzieci to wielokrotnie nagradzana książka Marcina Szczygielskiego. Opowiada o losach Michała – chłopca mieszkającego w jednym z polskich domów dziecka w latach 80. Powieść napisana jest w pierwszej osobie, przez co cała powaga sytuacji sprytnie ukryta jest za narracją dziesięciolatka, który wypowiada rozbrajająco zabawne kwestie.

Pierwsza część opisuje doświadczenia Michała w zaniedbanej placówce oraz jego relacje z innymi dziećmi. Druga przenosi czytelników razem z chłopcem do nowego ośrodka. Tam główny bohater razem z wychowankami postanawia założyć kółko teatralne. Na jego prowadzenie wysuwa się osoba Sylwii, ale „nie czarujemy się” – tej bohaterki nie sposób opisać słowami! Wszystkie sytuacje są prawdziwie zabawne, dodatkowo okraszone nutką szarej rzeczywistości PRL-u oraz wprowadzenia stanu wojennego.

Osobiście – nigdy wcześniej nie poczułam aż tak przejmująco smutnego klimatu tamtych lat, jak właśnie czytając tę powieść. Rzeczywistość „życia na kartki”, rozmowy o Solidarności i strach o to, co dalej, były obecne w każdej scenie. Najmocniej jednak dało się odczuć kontrast między tym, co działo się w Polsce, a dziecięcą narracją książki.

Ja daję tej pozycji mocne 9,5/10. To piękna powieść. Szczególnie kiedy, tak jak ja, spontanicznie dacie się jej porwać.

| Natalia Nazimek

MARCIN SZCZYGIELSKI
TEATR NIEWIDZIALNYCH DZIECI
Instytut Wydawniczy Latarnik |
Warszawa 2016

foto: Jadwiga Walter

Wierzyć w poezję

Andrzej Walter urodził się w Zabrzu na Śląsku 29 grudnia 1969 roku. Uczęszczał do I Liceum Ogólnokształcącego im. Edwarda Dembowskiego w Gliwicach (obecnie Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 10). Ukończył Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, uzyskując tytuł magistra ekonomii. Pracował w instytucjach finansowych, m.in.: w bankach i w Polsko-Amerykańskim Funduszu Przedsiębiorczości. Równocześnie w latach 1994–1996 stworzył własną Kancelarię Podatkową Fineko, którą do dziś prowadzi z żoną Jadwigą w Gliwicach. Z Krakowem związany jest przez swoją twórczość, którą rozwijał dwutorowo jako literat i fotograf.

Jego debiut poetycki w roku 2002 ukazał się we Wrocławiu w ramach serii wydawniczej *Fotografie*, gdzie opublikowano trzy wiersze. W rezultacie wydał około ośmiu tomików: *Fotografie* (2002), *Paryż* (2003), *Miłość* (2007), *Tam, gdzie zebrałem poziomki* (2010), *Punkt rzeczy znalezionych* (2011), *Śmierć bogów* (2012), *Pesel* (2013), *Niepokój horyzontu. Wiersze wybrane 2002–2014* (2014), *Ciężar właściwy* (2017), *Korożja* (2020). Warto zwrócić uwagę, że w tym są dwie książki: *Paryż i Miłość* opatrzone zdjęciami poety. Dodatkowo w 2004 roku ukazał się album z czarno-białymi fotografiami Andrzeja Waltera i wierszami wybitnych polskich poetów (m.in. Baczyńskiego, Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Szymborskiej). W roku 2017 ukazały się eseje krytyczno-literackie pt. *Czas zbierania kamieni* autorstwa poety. Andrzej Walter publikuje w prasie literackiej, m.in.: *Akcencie*, *Migotaniach*, *Re-Wirach*. Poeta jest członkiem redakcji e-tygodnika literackiego *Pisarze.pl* oraz stałym współpracownikiem *Gazety Kulturalnej*. Obecnie działa społecznie jako wiceprezes Krakowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich, jako członek Prezydium Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich oraz członek Komisji Kwalifikacyjnej przy Zarządzie Głównym Związku Literatów Polskich (druga kadencja). Został mianowany na 41. Międzynarodowym Listopadzie Poetyckim w Poznaniu Kawalerem Srebrnego Pióra. Działa także w Kapitulie Nagrody Literackiej im. Jarosława Zielińskiego o Złotą Różę oraz Kapitulie Nagrody Literackiej Międzynarodowego Listopada Poetyckiego w Poznaniu.

Z polotem oraz swobodą Andrzej Walter pisze teksty, w których bardzo często porusza współczesne problemy społeczne. Publicystyka poety utorowała mu drogę do rozpoznawalności w środowisku literackim. Andrzej Walter zachwyca czytelników i krytyków. O jego twórczości wypowiedziała się znana krakowska poetka Anna Kajtochowa: *Możemy dostrzec dbałość o formę. Wyraża się ona doborem między innymi takich środków artystycznych jak: nośną, kontrastującą metaforą, przejrzystą kompozycją, przekonującą puenta*. Pisarz chce uchwycić chwile ulotne. W końcu świat, w którym żyjemy, jest różnorodny i piękny. A wyrwanie z nieustającego pośpiechu pozwoli nam docenić piękno i dobroć wokół nas. Wprawdzie w ostatnim tomiku *Korożja* pojawia się także pesymizm, lęk i wątpliwość, ale cel zadumy, refleksji pozostaje ten sam. Według autora poezję możemy znaleźć wszędzie. Czym jest dla niego liryka, poeta opisuje we wstępie do zbioru wierszy *Niepokój horyzontu* tymi słowami: *Nie wierzę w złoto. Nie wierzę w przypadek. Nie wierzę też w siebie. Wierzę w szukanie poezji. W jej ważną Treść i w jej moc. Wiem, że nie pochodzi z materii. Materia przemija – poezja nie. To chyba podstawowa przyczyna do dalszego pisania. Pisania swoim własnym życiem. W tym kontekście poezja jest formą cyrografu. To taki „boski cyrograf”, choć Boga w to nie mieszejmy. Jego milczenie też składa się ze Słów*.

Fotografię traktuje jako hobby, warcie zgłębienia w aspekcie współczesności z uwagi na zakres i popularność. W roku 2000 uzyskał Dyplom Jakości Nowojorskiego Instytutu Fotografii. Rok później otrzymał pierwszą nagrodę w konkursie wydawnictwa Serbin Communications oraz czasopisma *Photographer's Forum* (USA). Rozpoczęło to serię wielu wystaw indywidualnych artysty, między innymi w rodzinnych Gliwicach, Warszawie, Krakowie (na Targach Książki oraz w Piwnicy pod Baranami) czy norweskim Stavanger.

Andrzej Walter to artysta serwujący nam może i nietatwą sztukę, ale na pewno wartą poznania, przeżycia i refleksji.

| Ludmiła Guzowska

tam

*nie pójdę więc do nieba
nie ocalę błękitu
nie wskrzeszę również
dni ostatecznych*

*mijamy się chłodno
jak pluszowe misie
z 1969 roku
tak jak teraz mija się ludzi XXI wieku:
papierowe twarze ujednolicone maski
wyczerpani i wolni
królowie życia*

*ot napisałbym dobry wiersz
ale na to jest już zbyt późno*

*na wiersze słowa
na stokrotki i na wrzący
od żalu
lód*

Andrzej Walter

imiona bez znaczenia

nazwaliśmy to poezją
a poezja
to fatamorgana słów

to jakby odważniki zdarzeń
i ciężary pytań
bez odpowiedzi

Wzruszenia zapisuje się
szkieletami
a szlaki zapętnia się złudzeniami

ocaleni
rozdzielani są od winnych a
niewinni to archaiczne malowidła
na jaskiniowych wnętrzach

nadzieja
to defilada zwycięzców
przed ostatnią bitwą
którą i tak przegramy

i tylko
coraz mniej światła
cienie blakną od lęku
coraz mniej życia

Nasze imiona przestały znaczyć

jesteśmy mgławicą
ziemi podłej

czasami piszemy
o bólu
który powstał z martwych
który się nie wydarzył
którego w ogóle nie było
tak jak i nas
przecież nie ma

być może
jesteśmy zbrodniarzami

korozja

w ciemnym pokoju
w korowodzie dni wypełnionych
gonitwą za niczym
tam

leżą nasze wiersze

jak ciała przed rozkładem i pochówkiem
w czarnej dziurze wszechświata
w gąszczu gorączki
w gorzkiej samotności
tam leżą

nasze oczy

porozrzucane bez godzin i nadziei
bez wyrazistości
spojrzeń
bez planet i sfer
bezludnie płynącego
czasu

oto dzieje się donikąd
od prognozy przelotnych opadów
do stopniowego ochłodzenia
które z wiekiem
staje się przekleństwem

krzyk nie pachnie krzykiem
podporządkował się teorii przemijania
według władców i mędrców
postacie na horyzoncie
nie są już szansą lecz trwogą
przed ostatecznym unicestwieniem powagi przemilczenia

w ciemnym pokoju w korowodzie snu wypełnionym
oczekiwaniem
na nic
tam

tam

leżą nasze kości
spróchniałe
protezy wieczności
skorodowane
jak nieśmiertelność

na dnie

Nikt nie wie
czym jest poezja

Proza uwalnia się w błocie i to błoto ma smak
komercji
Jeden dobry strzał
i na konto wptywają ci
miliony lajków
albo sterty znajomych nieznajomych albo lubią cię wszyscy
którzy zobaczyli cię za szybko
super-ekranu

I potem kupujesz wszystko za wszystko i nic za nic
Nic jest jednak tu wiele warte
Szkłana kula
wyznacza możliwe scenariusze a droga jest jedna
Na dno
Jednak dno
jest tu również wiele warte
Jak to dno bezdenne dno
które czyni
niewidzialnym

Leo Lipski – wola przetrwania

w 25. rocznicę śmierci
pisarza z Krakowa

foto. archiwum autora

Na wpół sparaliżowany, bez jedzenia i dachu nad głową udał się na suk (uliczny bazar) w Tel Awiwie i położył przed sobą dyktę z napisem: *For sale. Do sprzedania wraz z odzieżą.* Zabrała go do swojego mieszkania pani Cin. Miał od świtu do nocy siedzieć zamknięty w toalecie. Był to fortel właścicielki pragnącej pozbyć się niechcianych lokatorów. W tej scenarii opisanej w autobiograficznym *Piotrusiu* pada szokujące stwierdzenie jakby wyjęte z teatru absurdu: *Jedna jest wolność. I mieszka ona w klozecie!*

Do 1939 roku tylko nieliczne przesłanki wskazywały na dramatyczny obrót spraw. Leo Lipschütz należał do „złotej” młodzieży żydowskiej w Krakowie. Uczył się w Liceum św. Jacka. Na uniwersytecie studiował psychologię. Debiutował wcześniej i jego opowiadania, naznaczone przecuciem katastrofy, ukazywały się w czasopiśmie. Gdy wybuchła wojna, miał 22 lata. Wraz z bratem (który poległ potem pod Monte Cassino), ojcem i swoją sympatią Ida uciekł do Lwowa. Tam dostał się do sowieckiego więzienia, z którego szczęśliwie wyszedł. Ida wróciła do rodziców do Krakowa, gdzie później zginęła, a jego zabrano do łagru nad Wołgą. Ten nie-ludzki czas opisał w opowiadaniu *Dzień i noc*, nagrodzonym przez paryską *Kulturę*. Losy Leo z krakowskiego Kazimierza przedstawiłem w sztuce *Leo Lipski Story – Miłość na Miódowej*, sięgając do całego jego dorobku. Ta życiowa epopeja rozpięta między Krakowem, Lwowem, Wołgą, Uzbekistanem, Persją i Tel Awiwem po raz pierwszy na scenie przedstawia polskiego pisarza żyjącego na emigracji w Izraelu i do 1988 roku w Polsce niewydawanego. Jest to historia człowieka, który utracił to, co najważniejsze: rodzinę, przyjaciół, majątek i ojczyznę, lecz zachował życie, przetrwał Holocaust. Na jego drodze ważną rolę odgrywały kobiety. Sparaliżowany, wiele lat spędził pod opieką Łucji Gliksman. Nie mógł pisać. Przykuty do łóżka pochłaniał książki. Zmarł w przeddzień 80. urodzin.

| Paweł Bitka Zapendowski

Krakowskie kalendarium literackie

.....
2 V
1862

W Krakowie zmarł Franciszek Wężyk (ur. 7.10.1785 w Witulinie) – dramatopisarz, powieściopisarz, poeta, tłumacz, krytyk literacki, publicysta, współtwórca haseł do *Encyklopedii Powszechnej Orgelbranda*. Był autorem poematów (*Okolice Krakowa*), dramatów (*Gliński*) oraz powieści historycznych. Został pochowany w grobowcu rodzinnym na Cmentarzu Rakowickim.

.....
2 V
1942

W Krakowie urodziła się Janina Paradowska (zm. 29.06.2016 w Warszawie) – dziennikarka i publicystka. W 2011 r. ukazała się książka w formie wywiadu przeprowadzonego z nią przez Martę Stremeczką pt. *A chciałam być aktorką*. Jest też jedną z trzynastu bohaterek książki *Mistrzyni*, wydanej w formie wywiadów przeprowadzonych przez Annę Luboń. Jest również współautorką opracowania biograficznego *Prezydenci Polski*. Została pochowana w Alei Zasłużonych na Cmentarzu Rakowickim.

.....
2 V
1952

W Krakowie urodziła się Małgorzata Targowska-Grabińska (zm. 9.05.1985 w Warszawie) – tłumaczka literatury angielskiej. Przetłumaczyła powieści: *Igła* Kena Folletta, *Dom na granicy światów* Williama Hope'a Hodgsona oraz zbiór opowiadań Susan Hill *Albatros*.

.....
5 V
2012

W Krakowie zmarł Tadeusz Ulewicz (urodzony 4.08.1917 w Radomiu) – historyk literatury, profesor literatury staropolskiej UJ. Był redaktorem *Ruchu Literackiego* i *Archiwum Literackiego*. Opublikował wiele prac naukowych, m.in. dotyczących twórczości Jana Kochanowskiego (*Oddziaływanie europejskie Jana Kochanowskiego, Świadomość słowiańska Jana Kochanowskiego*). W kwietniu 2000 otrzymał nagrodę Krakowska Książka Miesiąca za *Iter romano-italicum polonorum, czyli O związkach umysłowo-kulturalnych Polski z Włochami w wiekach średnich i renesansie*. Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim.

foto: archiwum S. Dziedzica

.....
8 V
1972

W Świnoujściu zmarł Stefan Flukowski (ur. 18.08.1902 w Warszawie) – pisarz i poeta, jeden z pierwszych przedstawicieli surrealizmu w Polsce. W latach 1946–50 mieszkał w Krakowie, gdzie był kierownikiem literackim Teatru im. J. Słowackiego i prezesem krakowskiego oddziału Związku Literatów Polskich. Jest m.in. autorem powieści *Płomień róży*. Był także tłumaczem literatury francuskojęzycznej, m.in. dzieł Alexandre'a Dumasa, Anatola Franca i Charlesa Ferdinanda Ramuza.

.....
16 V
1942

W New Haven zmarł Bronisław Malinowski (urodzony 7.04.1884 w Krakowie) – antropolog, etnolog, socjolog, filozof, religioznawca. Studiował i doktoryzował się na Wydziale Filozoficznym UJ w Krakowie. Podczas podróży naukowych po Australii i Oceanii prowadził badania terenowe, głównie skupiające się na obserwacjach dzikich plemion. Zaowocowały one licznymi publikacjami, m.in.: *Prawa, zwyczaj, zbrodnia w społeczności dzikich*, *Wierzenia pierwotne i formy ustroju społecznego*, *Mit, magia, religia*, *Kultura i jej przemiany*.

.....
20 V
1932

W Przemyślu urodził się Władysław Wojewoda (zm. 3.11.2010 w Krakowie) – biolog, specjalista w zakresie mykologii, przez większość życia związany z Krakowem. Jest autorem licznych publikacji naukowych, m.in. atlasów grzybów i poradników dla grzybiarzy. Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim.

.....
29 V
2012

Zmarła Maria Bobrownicka (ur. 8.06.1920 w Krakowie) – slawistka, komparatystka, kierownik Zakładu Młodszych Literatur Słowiańskich UJ. Opublikowała m.in.: *Mity narodowe w literaturach słowiańskich*, *Narkotyk mitu: szkice o świadomości narodowej i kulturowej Słowian*, *Słowianie wobec integracji Europy*, *Z problemów literatur słowiańskich*, *Współcześni Słowianie wobec własnych tradycji i mitów*. Została pochowana na Cmentarzu Rakowickim.

.....
31 V
1992

W Krakowie zmarł Henryk Hermanowicz (urodzony 20.10.1912 w Wilnie) – artysta fotografik, uczeń Jana Bułhaka, członek Związku Polskich Artystów Fotografików oraz National Geographic Society. Jest autorem licznych albumów fotograficznych, m.in.: *Kraków: cztery pory roku*, *Dolina Prądnika*, *Ziemia Żywiecka*, *Śniardwy*, *Kraków w nocy*.

opracowanie: Małgorzata Kosmala

Pomyłka

Tym razem kilka słów o paronimach, czyli o wyrazach mylonych ze sobą ze względu na swoje podobieństwo. Brzmiały w zbliżony sposób, niektóre różnią się tylko jedną literą. Czasami mamy świadomość, że istnieje podobne słowo, mylone z tym właściwym, ale nie wiemy ostatecznie, którego użyć w danym znaczeniu. Gorzej, jeśli nie mamy świadomości – wtedy możemy znaleźć się w niezręcznej sytuacji, mówiąc np. o *adoptowaniu* strychu albo nadużywając słowa *bynajmniej*. Przytaczam zatem poniżej garść najpopularniejszych paronimów wraz z objaśnieniem i wybranymi przykładami użycia.

Adoptować – przyjąć dziecko pod opiekę; **adaptować** natomiast to przystosować coś do innych funkcji, do innego przeznaczenia – można na przykład *adaptować* strych na suszarnię czy pracownię.

Efektowny to oryginalny, piękny, zwracający uwagę; **efektywny** to tymczasem wydajny i przynoszący dobre wyniki. Praca, którą wykonujemy, powinna być więc przede wszystkim *efektywna*, chyba że zajmujemy się szeroko pojętą sztuką – wtedy dobrze byłoby, aby nasze dzieła postrzegano również jako *efektowne*.

Klauzura to część klasztoru, gdzie mogą przebywać tylko zakonnicy, niedostępna dla osób z zewnątrz; **klauzula** najczęściej rozumiana jest jako dodatkowy warunek zapisany w umowie.

Magnes przyciąga metalowe przedmioty, a pierwiastek potrzebny do prawidłowego działania m.in. układu nerwowego to **magnez** – zawarty w produktach zbożowych i gorzkiej czekoladzie.

Monitorować to obserwować, kontrolować i nadzorować, **monitować** zaś to przypominać o zaległych zobowiązaniach. Jeśli więc chcemy poprosić pracownika o „czuwanie” nad sprawą, powinniśmy zlecić *monitorowanie* jej, a gdyby nie wykonał polecenia – dopiero wówczas zając się *monitowaniem*.

Reprezentatywny to typowy dla danej zbiorowości, mający charakterystyczne dla niej cechy, np. badania przeprowadza się na *reprezentatywnej* grupie Polaków; **reprezentacyjny** to znowuż taki, który dobrze i okazałe się prezentuje – *reprezentacyjny* pokój, *reprezentacyjna* ulica, orkiestra.

Statut to zbiór przepisów obowiązujących w danej instytucji; słowa **status** używamy

natomiast, mówiąc o pozycji społecznej lub zawodowej albo o randze, znaczeniu czegoś – np. miasto ma *status* stolicy.

Na koniec dość problematyczne **bynajmniej**, które stało się przyczynkiem do napisania niniejszego artykułu. Znaczy tyle co: wcale, ani trochę, zupełnie, w żadnym razie; nie- zwykle często mylone z **przynajmniej** – co najmniej, minimum, chociaż, choć. *Bynajmniej* nie mam zamiaru przytaczać kolejnych paronimów, a równocześnie żywię nadzieję, że ten skromny tekst przyczyni się *przynajmniej* do wzrostu świadomości językowej. Więcej przykładów można znaleźć w wybornej piosence pt. *Bynajmniej* autorstwa niedoścignionego Wojciecha Młynarskiego – polecam nade wszystko.

| Agata Lesiak

To jest kryminał!

W księdze, jaką jest świat, zbrodnie to stronicie przerażające, napawające obrzydzeniem, wstrząsające. Odnotowujemy na fiszce, że *zbrodnie* to ten, co zszedł z brodu, z właściwej drogi. Często jednak działalność zbrodnicza i idąca za nią „w ślad” śledcza aktywność budzi ciekawość, wręcz fascynację.

Czytelnicy pitawali wiedzą, że opowieści o przestępstwach i śledztwach pełne są zaskakujących szczegółów, zbiegów okoliczności, przemyślnych planów i nierozwikłanych tajemnic.

Bywało, że opinia publiczna współczuła sądzonym bojownikom czy mścicielom

krzywd narodowych albo miłosnych. Za życiem podąża język, w którym występują synonimiczne pary, np. nienawiść i hejt (nie winna nowinka technologiczna?), zbrodnia i kryminał – jeden z serii wyrazów pochodzących od łacińskiego *crimen*.

Kryminał to budynek, do którego prowadzi wyrok sądu, sprawa karna i książka. No właśnie. Namiętnie więc czytamy klasyczne opowieści choćby A. Christie, ale poznajemy też nowe światy, jak mroczne i zimne opowieści skandynawskie. Jeśli czujemy wyrzut sumienia, że lepiej byłoby czytać wybitnych eseistów niż kryminały, z pomocą nam przyjdą wyznania części owych wybitnych

eseistów i krytyków, że sami oni lubią się od wzniosłości na chwilę oderwać, a w opowieściach Żulczyka czy Mroza szukać odwiecznych motywów fabularnych, szyfrów, kluczy i odstresowującej rozrywki logicznej. Mimo bardzo sugestywnych i szczegółowych opisów.

Mniejszej wagi sprawy prowadziły do *ancla*, w Krakowie *Pod Telegraf*, na kolegium itp. Zasilają one inne gatunki literackie, jak legendy i ballady, jak ta o zwierzyńskim bardzie, co

*Na świecie mieszka kąt
Ma apartament na Monte.*

| Artur Czesak

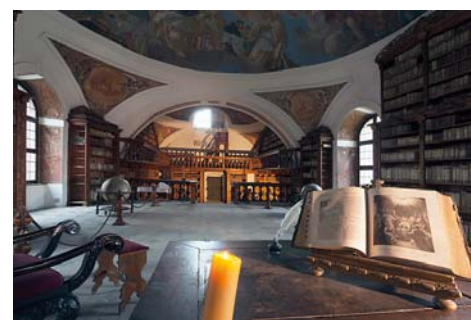
POMNIKI HISTORII

Nieznany Żagań

Wedle legendy gród założony został przez Żannę, córkę Wandy i wnuczkę Kraka. Największy rozkwit miasta przypadł na XVII i XVIII w. i był związany z działalnością generała Wallensteina, dowódcy wojsk cesarsko-habsburskich w okresie wojny trzydziestoletniej. Na jego polecenie rozpoczęto m.in. budowę reprezentacyjnego pałacu, który za czasów księżnej Doroty Talleyrand-Périgord stał się jedną z najmodniejszych rezydencji w Europie. Bywała tam zarówno śmietanka towarzyska, jak i naukowa oraz artystyczna elita ówczesnego świata: Honoriusz Balzac, Franciszek Liszt, Aleksander von Humboldt. U arcykatolickiego Albrechta Wallensteina znalazł schronienie i miejsce do pracy astronom i matematyk luteranin Jan Kepler. W czasie II wojny światowej pod Żaganiem mieścił się obóz dla jeńców alianckich; w marcu 1944 r. zbiegło z niego 76 lotników. Wielka ucieczka stała się kanwą hollywoodzkiego filmu o tym samym tytule. Najcenniejszym zabytkiem miasta jest poaugustiański zespół klasztorny stanowiący wybitny przykład budownictwa gotyckiego i barokowego. Przez wieki opactwo było przodującym ośrodkiem religijnym, w którym kształcili się wybitni teologowie i znawcy prawa kanonicznego. Działał tu m.in. re-

formator oświaty Ignacy Felbiger – twórca elementarza dla dzieci *Obiecadło*. Za jego czasów na wieży kościelnej założono pierwszy na ziemiach dzisiejszej Polski piornochron. No i rzecz najważniejsza: znana od XIV w. biblioteka oraz skryptorium, w którym pracowali najwybitniejsi iluminatorzy epoki. Składające się z dwóch sal pomieszczenia księżnicy zdobią freski J.W. Neuhertza, a szczególną uwagę przyciągają niezwykle globusy nieba i Ziemi z 1635 r., pochodzące z niderlandzkiego warsztatu G. Bleau. Unikatowe wyposażenie biblioteki zachowało się w niezminionej formie od czasu jej powstania. Niestety tego samego nie można powiedzieć o księgozbiornicy. Po sekularyzacji klasztoru część ksiąg trafiła do biblioteki uniwersyteckiej we Wrocławiu, głogowskie gimnazjum zaopiekowało się 150 tomami, jakaś część zbiorów pozostała na miejscu, ale losy wielu pozostają nieznane. Wnętrze słynie ze znakomitej akustyki, którą zawdzięcza specjalnie ukształtowanemu sklepieniu zwanemu szeptanym. Nad wejściem do biblioteki znajduje się napis: *Ta brama stoi otworem dla tych, którzy chcą poznać naukę. Tutaj ci, którzy zesłi z tego świata, uczą nas milczącym głosem.*

| Anna Grychowska

fol. Michał Grychowski

Bo człowiek bez pasji nudzi swoją duszę...

Rękodziełem „na poważnie” zajmuję się od kilku lat, ale artystyczna dusza tkwiła we mnie od zawsze. Pamiętam, że już jako dziecko przejawiałam zainteresowanie rysunkiem, wycinaniem i haftem.

Moje pierwsze prace powstały w trudnej i wymagającej precyzji technice pergami-

nowej, ale to scrapbooking skradł moje serce. Poświęcam mu każdą wolną chwilę. Tworzę z myślą o innych, cieszy mnie, gdy komuś takim podarunkiem mogę sprawić radość.

W zaciszu artystycznego kącika – niestety nie mam swojej „pracowni”, nad czym ubolewam wielce – powstają najczęściej kartki, czekoladowniki i exploding boxy, rzadziej albumy, notesy i tagi. Prace mixed-mediumowe – w różnej formie, najczęściej jako ozdoba do domu. I to one są najbliższe mojemu sercu. Próbuję też swoich sił w prostych formach rzeźbiarskich.

Tworzę pod wpływem impulsu, czasem efekt końcowy różni się znacznie od początkowego zarysu pracy. Takim impulsem mogą być emocje, moje osobiste przeżycia, uczucia. To po prostu cała ja i to, co się kłębi we mnie. Lubię mieszać techniki, eksperymentować, poszukiwać czegoś nowego. Wciąż więc się uczę i rozwijam swój styl.

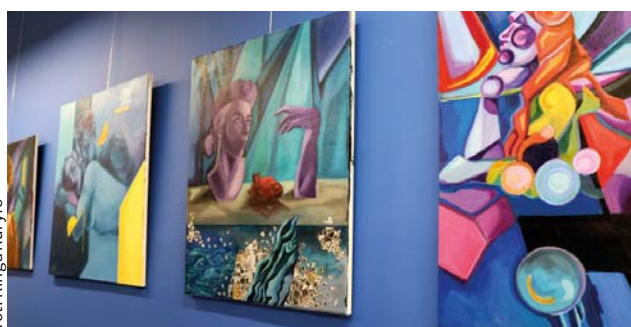
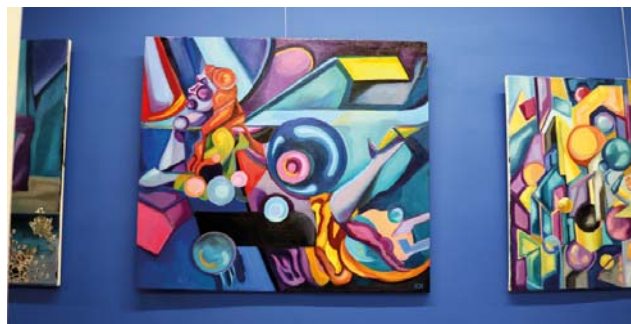
To świetny sposób na odprężenie i odewrwanie się od codziennych spraw. To moja pasja i oby to się nigdy nie zmieniło! Bo czym jest życie bez pasji?... Na to pytanie nie umiem odpowiedzieć, ale wiem, że gdy ma się pasję, życie nabiera innych barw, staje się pełniejsze. Robiąc to, co kochasz, dostajesz skrzydeł, energii do dalszego działania, samorealizujesz się. I to jest cudowne!

| Renata Marszałek

Na jawie we śnie

fot. Kinga Kuryło

1 kwietnia 2022 r. w Filii nr 48 na os. Bohaterów Września 26 odbył się wernisaż malarstwa młodej malarki Kingi Kuryło. Zaprezentowano prace malarskie i rysunkowe powstałe w latach 2018–2022. Urodzona w 1996 r. artystka to miłośniczka stylu retro, pasjonatka historii, kinematografii, mody oraz płyt winylowych. Szczególnie inspirowana jest dwudziestolecie międzywojennym w Polsce oraz latami 80. XX wieku na Zachodzie. W swojej twórczości często nawiązuje do starych plakatów, czasopism modowych, teledysków, ludzi zwykłych i niezwykłych oraz osób znanych i nieznanymi szerszemu gronu. Często łączy realizm z abstrakcją. Tworzy prace barwne, pełne kolorów i geometrycznych kształtów utrzymane

fot. Edyta Kuryło

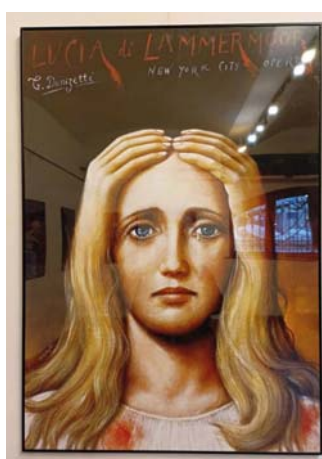
w stylu retro. Jej motto to patrzeć na rzeczy codziennego użytku jak na potencjalne dzieła sztuki. Wystawę będzie można oglądać do końca maja 2022 r. w godzinach pracy biblioteki. Zapraszamy.

| Edyta Kuryło

Olbiński – plakaty

W ciągu ostatnich kilku lat to już trzecia wystawa tego artysty w Pałacu Sztuki w Krakowie, jednak spieszcie się, gdyż nadchodzi teraz pożegnanie z ekspozycją. Rafał Olbiński – z wykształcenia architekt, czynnie działający malarz, grafik, ilustrator, projektant i scenograf, wpisuje się w nurt współczesnych surrealistów jako przedstawiciel realizmu magicznego. Ma w swoim dorobku również projekty okładek książek, czasopism i płyt, a także plakaty, które przyniosły mu wielką międzynarodową sławę.

Urodził się i studiował w Polsce, skąd wyemigrował w 1981 roku do Paryża, a potem do Nowego Jorku. Stosunkowo szybko stał się zauważonym i uznanym artystą w świecie. Współpracował z wieloma instytucjami kultury, teatrami, operami. Był wykładowcą na Uniwersytecie Temple w Filadelfii i w prestiżowej School of Visual Arts w Nowym Jorku. Jest laureatem ponad 150 prestiżowych nagród i odznaczeń oraz zwycięzcą licznych konkursów. O jego prace zabiegają polscy i międzynarodowi kolekcjonerzy; dzieła artysty znajdują się w zbiorach eminentnych instytucji.

W swojej twórczości cudownie zaskakuje zderzeniem form, anegdotą, plastycznie kreuje surrealistyczne światy pełne metafor, symboli i odniesień literackich świadczących o niezwykle bogatej i oryginalnej wyobraźni, co czyni jego styl łatwo rozpoznawalnym. Lubi kontrastować czyste, nasycone barwy zimne z ciepłymi, choć nie stroni też od prac monochromatycznych.

Wystawę plakatów można obejrzeć do 8 maja w tzw. Pałacu Dolnym, w trzech przestronnych salach, w których przeni-

kają się tematy teatralne, operowe i cyrkowe. Artysta zachwyca wirtuozerią rysunku i kaligrafią. Tak więc zapraszam na literacko-surrealistyczny barwny szlak i przygodę w świecie wyobraźni.

| Barbara Zajączkowska

Więcej o artyście i jego twórczości:

- culture.pl/pl/tworca/rafal-olbinski
- [facebook.com/rafalolbinskifanclub](https://www.facebook.com/rafalolbinskifanclub)
- [instagram.com/rafalolbinski_fun_club/](https://www.instagram.com/rafalolbinski_fun_club/)

Kalendarium wydarzeń kulturalno-edukacyjnych

wydarzenia dla dzieci

wydarzenia w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”

NAPISZ LIMERYK – ZABAWA LITERACKA

2–12 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Zabawa literacka z okazji Międzynarodowego Dnia Limeryków. Uczestnicy, którzy wymyślą najciekawszy limeryk promujący książkę i czytanie, zostaną obdarowani upominkiem. Limeryki należy składać w Wypożyczalni dla dorosłych Filii nr 21 od 2 do 12 maja w godzinach otwarcia biblioteki.

POLSKIE PEJZAŻE – WYSTAWA PRAC JERZEGO LORENCA

2–15 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 27, ul. Królowej Jadwigi 37b, tel. 797 301 016

KONSULTACJE DLA STUDENTÓW I MATURZYSTÓW

2–31 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Spotkania przygotowujące uczniów do egzaminu dojrzałości oraz studentów do obrony prac dyplomowych. Bibliotekarze pomogą w wyborze tekstów i opracowań literatury, doradzą, jak pracować z tekstem oraz tworzyć bibliografię.

TAKI PEJZAŻ – WYSTAWA PRAC EWY BOROWIEJSKIEJ

2–31 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 22, ul. Sienkiewicza 2, tel. 797 301 004

Wystawa malarska Ewy Borowiejskiej. Artystka, filolog Uniwersytetu Jagiellońskiego, etyk, filozof, tłumacz, wieloletnia profesor V LO w Krakowie, autorka tomiku *Zapomnieć o niekochaniu*. Malarstwem zajmuje się od 2002 r., interesuje się techniką olejną, akwarelą i gwaszem. Brała udział w 159 wystawach zbiorowych i 25 indywidualnych, a także w plenerach malarskich. Jest absolwentką Studium Wiedzy o Sztuce prowadzonego przez prof. Wiktora Zina, a także członkiem Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich i Stowarzyszenia Plastyków Ziemi Krakowskiej.

SZKLANY POLSKI DIZAJN – WYSTAWA

2–31 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Wystawa szkła z epoki PRL – prezentacja wzorów i projektów. Celem jest popularyzowanie nieco zapomnianego polskiego wzornictwa.

KTÓRĘDY DO YELLOWSTONE? – WYSTAWA

2–31 maja w godzinach otwarcia biblioteki

- Filia nr 3, pl. J. Nowaka-Jeziorańskiego 3, tel. 12 618 91 81
- Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4, tel. 12 20 20 650
- Filia nr 53, os. Stalowe 12, tel. 12 644 23 52

Wystawa rozproszona inspirowana komikowym atlasem Aleksandry i Daniela Mizieleńskich pt. *Którędy do Yellowstone?*, który trafił na listę lektur dla klas 1–3 szkół podstawowych.

SZTUKA ZE SMAKIEM – WYSTAWA

2–31 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

Wystawa malarstwa artystek prezentujących prace w internetowej galerii Positive Art Live Gallery: Anny Masiul-Gozdeckiej, Haliny Kaźmierczak, Małgorzaty Maćkowiak, Marty Sobczak-Piętoń i Joanny Tokarczyk. Twórcy prezentujący prace w tej galerii malują, rysują, rzeźbią z intencją utrwalenia piękna i wzmocnienia radości z życia.

DEBIUTANTKA – WYSTAWA PRAC AGNIESZKI WIERZBICKIEJ

2–31 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Czytelnia naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Agnieszka Wierzbicka pierwsze kroki w malarstwie stawiała na warsztatach plastycznych organizowanych w Filii nr 21 Biblioteki Kraków, a prowadzonych przez Urszulę Tatrzańską.

MACEDOŃSKA WANDA CARPE DIEM, CZYLI GALERIA JEDNEGO OBRAZU

2–31 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Prezentacja obrazu Wandy Macedońskiej, która specjalizowała się w malarstwie i rysunku nawiązującym do tradycji mistrzów włoskich i flamandzkich, stosowała dekoracyjność i sztukę symbolu.

W ŚWIECIE BARBIE I INNYCH LALEK – WYSTAWA

2–31 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 40, ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

Unikalna wystawa lalek Barbie oraz Hasbro z kolekcji Kamila Buratowskiego.

Barbie jako strażaczka, fryzjerka czy tenisistka – te i wiele innych lalek zobaczysz w Filii nr 40

HISTORIA NAGRODY ŻÓLTEJ CIŻEMKI – WYSTAWA

2–31 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 40, ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

Wystawa z okazji 5-lecia istnienia ogólnopolskiej nagrody literackiej wręczanej przez Bibliotekę Kraków autorom najpiękniejszych i najbardziej wartościowych polskich wydawnictw adresowanych do młodszych czytelników.

NA JAWIE WE ŚNIE – WYSTAWA PRAC KINGI KURYŁO

2–31 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Wystawa prac młodej malarki Kingi Kuryło. Inspiracją dla artystki jest film, muzyka oraz znane postacie okresu międzywojennego i lat 80. XX w. Jej obrazy to połączenie utopii, snu, marzenia i surrealizmu.

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ STRAŻAKA – WARSZTATY

4 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Warsztaty plastyczne dla dzieci przygotowane z okazji Międzynarodowego Dnia Strażaka. Uczestnicy poznają książki o strażakach, a następnie przygotowują papierowego strażaka, pokolorują poszczególne części munduru, a z drucika kreatywnego i bibuły wykonają węża strażackiego.

TAJEMNICE DWORKU I BIBLIOTEKI – OPROWADZANIE

4 maja, godz. 11.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Oprowadzanie po dworku i Bibliotece Głównej.

Pokazany zostanie dział Cracoviana, ze szczególnym uwzględnieniem literatury dotyczącej pałaców i dworów krakowskich. Spotkanie w ramach Klubu Dojrzałego Czytelnika. Prowadzenie: Jolanta Wierzchowska-Kozaczka, Dariusz Nowak. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

STRAŻAK W MOJEJ BIBLIOTECE

4 maja, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Zajęcia animacyjno-czytelnicze dla dzieci w wieku przedszkolnym z okazji Międzynarodowego Dnia Strażaka. Strażak opowie dzieciom o zawodzie, który wykonuje. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

NOWE ODKRYCIA W KOLORZE I ŚWIATŁOCIENIU – WYSTAWA PRAC KRZYSZTOFA SAFIANA

4–31 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wystawa prac Krzysztofa Safiana, absolwenta Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Krakowie. Pasją artysty jest malarstwo (pejzaż, architektura, portret, martwa natura), korzysta z różnych technik wyrazu (olej, akwarela, pastele).

SPORYSZ – PAWEŁ DANIEL ZALEWSKI – SPOTKANIE AUTORSKIE

5 maja, godz. 18.00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Spotkanie autorskie z Pawłem Danielem Zalewskim, polskim pisarzem, fotografem i podróżnikiem. Jego powieść *Bez pamięci*, w styczniu 2015 r. została uhonorowana nagrodą Krakowska Książka Miesiąca. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

SŁABNĄCE ŚWIATŁA – WIECZÓR AUTORSKI ALEKSANDRA WIERNEGO

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

5 maja, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Aleksander Wierny – pisarz, kiedyś dziennikarz prasowy i telewizyjny, reżyser i scenarzysta filmów promocyjnych, dziś urzędnik. Wydał: *Światło*, *Matkę mojego dziecka*, *Teraz*, *Krew i strach*, *Sygotkę*, *Częstochowę* oraz *Słabnące światło sierpniowego słońca*. | Prowadzenie: Rafał T. Czachorowski.

WIOSENNY BUKIET – WARSZTATY

6 maja, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Warsztaty plastyczne dla dzieci. Uczestnicy przy pomocy różnych materiałów plastycznych wykonają papierowe kwiaty. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

MISTRZ NA PERONIE

PERON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW
ON-LINE

6 maja, godz. 18.00

Prowadzenie: Marta Cichočka, Jadwiga Malina.

BIBLIOTECHNIK – WARSZTATY

7 maja, godz. 11.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Warsztaty plastyczne dla dzieci. Uczestnicy wykonają projekt ekoksiążkomatu, a potem jego model z surowców wtórnych. Wysłuchają też fragmentu rozdziału *Maszyna cyfrowa* Pawła Wakuły oraz obejrzą projekty różnych maszyn. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

BIBLIOTEKA

Świat w jednym miejscu

ETNO-ZAKŁADKI – WARSZTATY

9–13 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Zajęcia dla dzieci. Uczestnicy wykonują zakładki z motywem etnograficznym. Dodatkowo sprawdzą swoją wiedzę, rozwiązując etno-krzyżówkę.

KSIAŻKOWI BOHATEROWIE – ZABAWA BIBLIOTECZNA

9–13 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dzieci, ul. Królewska 59, tel. 797 301 020

Zabawa biblioteczna dla dzieci i młodzieży. Zadaniem uczestników będzie odnajdywanie i rozwiązywanie zadań i zagadek ukrytych w wypożyczalni dla dzieci.

JAK DOBRZE ZNASZ ŚWIAT?

9–13 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 44, ul. Spółdzielców 3, tel. 797 024 014

Zabawa dla dzieci w wieku 6–10 lat polegająca na odgadywaniu zagadek związanych z nazwami kontynentów. Za każdą prawidłową odpowiedź uczestnik otrzyma zakładkę z pieczętką filii. Zebranie co najmniej czterech zakładek uprawni do odebrania nagrody książkowej. Zabawie towarzyszyć będzie tematyczna wystawa książkowa.

KSIAŻKA ZA KSIAŻKĘ – BOOKCROSSING

9–14 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 16, ul. Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005

Akcja wymiany książek z literatury pięknej. Uczestnicy mogą przynieść niezniszczone książki do biblioteki i wymienić je na inne.

KRZYŻÓWKA BIBLIOTECZNA DLA DZIECI

9 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Zabawa dla dzieci w wieku szkolnym, w której będą mogły zmierzyć się z krzyżówką dotyczącą zasad korzystania z biblioteki. Dla

wszystkich uczestników przewidziano drobny upominek.

CZY POTRZEBNE JEST POLSKIE PISMO LITERACKIE POZA KRAJEM? – WYKŁAD PROF. JOLANTY CHWASTYK-KOWALCZYK

9 maja, godz. 18.00 ON-LINE

Wykład prof. Jolanty Chwastyk-Kowalczyk z udziałem laureatki Nagrody Literackiej Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie dr Katarzyny Zechenter. | Wprowadzenie: Regina Wasiak-Taylor – prezes Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie w Londynie. | Oprawa muzyczna: Magdalena Pilarz-Bobrowska.

LITERACKI QUIZ DLA DZIECI

9 maja, w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 26, ul. Komorowskiego 11, tel. 797 301 003

Uczestnicy będą wybierać po pięć pytań związanych z literaturą dziecięcą. Każde dziecko, które odpowie na przynajmniej cztery pytania, otrzyma drobny upominek.

CO JA WIEM O BIBLIOTECE?

9 maja, godz. 14.00–18.30

Filia nr 9, ul. Dobrego Pasterza 6, tel. 12 411 04 00

Zabawa dla dzieci i młodzieży polegająca na odgadnięciu zagadki dotyczącej biblioteki. Zagadki ukryte zostaną w balonach. Za prawidłową odpowiedź przewidziano słodki upominek.

MIODEK CZY MARMOLADA? – ZAJĘCIA EDUKACYJNE

9 maja, godz. 17.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym. Uczestnicy poznają sekrety Londynu. Będą podróżowali z Paddingtonem i Kubusiem Puchatkiem. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

KOBIETA W PODRÓŻY, CZYLI WOKÓŁ REPORTAŻU MIĘDZY ŚWIATAMI MARZENY FILIPCZAK

10 maja, godz. 16.00

Filia nr 2, ul. Krakowska 29, tel. 12 422 92 43

Spotkanie autorskie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki dla Dorosłych. Gościem będzie Marzena Filipczak – dziennikarka, redaktorka i autorka kilku fascynujących książek podróżniczych, w których przełamuje tabu dotyczące

samotnych wypraw w odległe zakątki świata, często postrzegane jako niebezpieczne dla kobiety. Rozmowa będzie dotyczyła książki *Między światami*. Dofinansowano ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zapisy mailowe lub telefoniczne.**CO SŁYCHAĆ W AFRYCE? – ZAJĘCIA EDUKACYJNE**

10 maja, godz. 10.00

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym. Przedstawiona zostanie prezentacja multimedialna na temat Afryki. Następnie będzie można wykonać papierowego słonia. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

Z PIPPI NA POŁUDNIOWYM PACYFIKU – ZAJĘCIA EDUKACYJNE

10 maja, godz. 17.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Zajęcia dla dzieci z klas 1–3 szkół podstawowych. Uczestnicy poznają Szwecję – kraj, z którego wywodzi się autorka przygód Pippi. Wraz z Pippi wyruszą z Willi Śmiesznotki na wody oceanu, by poznać jego mieszkańców. Wykorzystując *Kości gry – Podróże*, dzieci wymyślą przygodę, która mogłaby spotkać bohaterkę. Zapisy mailowe lub telefoniczne.**SENTYMENTALNO-HISTORYCZNA PODRÓŻ DO KAMIEŃCA LITEWSKIEGO – ZBIGNIEW DURCZOK**

10 maja, godz. 17.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Pd.-Wsch. | Prowadzenie: dr Anna Stengl.

PROJEKTOWANIE GRAFICZNE KSIAŻEK – PRELEKCJA

10 maja, godz. 18.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Spotkanie z prof. Władysławem Plutą – plakacista, grafikiem książkowym, projektantem czasopism, systemów identyfikacji wizualnej, folderów, znaków i grafiki artystycznej. Działalność na polu książki przyniosła mu liczne nagrody, w tym nagrodę honorową na warszawskich 48. Międzynarodowych Targach Książki. Spotkanie poprowadzi Maciej Szczurek – Maksymiuk – artysta malarz, absolwent krakowskiej ASP. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

GAŁCZYŃSKI I MIŁOSZ W ZWARCIU – WYKŁAD

10 maja, godz. 18.00

Filia nr 21, Czytelnia naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Wykład prof. Adama Kulawika – teoretyka literatury, autora prac teoretycznoliterac-

kich i podręczników akademickich z dziedziny poetyki, autora prozodyjnej teorii wiersza. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

WYMIENIAMY SIĘ KSIĄŻKAMI – BOOKCROSSING

11 maja w godzinach otwarcia biblioteki
Filia nr 26, ul. Komorowskiego 11,
tel. 797 301 003

Akcja bookcrossingowa dla czytelników. Uczestnicy mogą przynieść do biblioteki niezniszczone książki i wymienić je na inne. Obowiązuje zasada: jedna przyniesiona książka to jedna zabrana książka.

PRZEPRASZAM, SMOKU

11 maja, godz. 10.45

Filia nr 9 / Klub Malwa,
ul. Dobrego Pasterza 6, tel. 12 411 04 00

Przedstawienie kukielkowe na motywach książki Wiery Badalskiej *Przepraszam, smoku*. To opowieść o perypetiach pewnego niegrzecznego smoka. Kukielki oraz scenografia zostały wykonane przez pracowników Filii nr 9. Przedstawienie odbędzie się w Klubie Malwa. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

KIM JEST STRAŻNIK MIEJSKI? – ZAJĘCIA EDUKACYJNE

11 maja, godz. 11.00

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Zajęcia dla dzieci w wieku 5–6 lat, na których strażnicy miejscy opowiedzą o swoim zawodzie, przedstawią umundurowanie oraz akcesoria potrzebne w pracy zawodowej. Na dzieci będzie czekała również muzyczna niespodzianka. Zajęciom będzie towarzyszyła wystawa książek o tematyce służb mundurowych. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

SPOTKANIE Z PATRYCJĄ MNICH

11 maja, godz. 12.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Spotkanie z Patrycją Mních, scenarzystką i pisarką. Autorka pisze scenariusze do filmów fabularnych, sztuki teatralne, eseje, prozę oraz bajki dla dzieci. Jest finalistką

Konkursu Scenariuszowego Script Pro 2018 i członkinią Gildii Scenarzystów Polskich. Spotkanie poprowadzi Agnieszka Wozowicz. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

PLANSZOWISKO

11 maja, godz. 17.00

Filia nr 16, ul. Radzikowskiego 29,
tel. 797 301 005

Rozgrywki dla dzieci w wieku 8–11 lat. Uczestnicy poznają gry planszowe uczące współpracy oraz kreatywnego i logicznego myślenia. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

RUSZAMY W POLSKĘ ŚLADAMI ZNANYCH LEGEND

11 maja, godz. 17.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Zajęcia dla dzieci z klas 1–3 szkół podstawowych. Zabawy edukacyjne przybliżą uczestnikom lokalne podania i legendy. Młodzi czytelnicy będą losowali cytaty ze znanych legend i próbowali przyporządkować je do miast, których dotyczą. W czasie zabaw poznają ciekawostki na temat danego miasta oraz zagrają w grę planszową *Wsiąść do pociągu – Polska*. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

PRZYJAŹŃ – JEŻYK MICHAŁEK

11 maja, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci i młodzieży,
os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Zajęcia dla rodziców i dzieci do 6. roku życia w ramach Klubu Słuchającego Malucha. Uczestnicy wysłuchają opowiadania o Jeżyku Michałku, jego urodzinach i o przyjaźni. Dzieci wykonają także pracę plastyczną dla przyjaciół. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

SPOTKANIE Z TEATRZYKIEM KAMISHIBAI

12 maja, godz. 12.00

Filia nr 16, ul. Radzikowskiego 29,
tel. 797 301 005

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym. Uczestnicy wysłuchają opowiadania o kocie, który pierwszy raz odwiedza bibliotekę. Historia przedstawiona zostanie za pomocą techniki kamishibai. Zajęcia będą połączone z zabawami ruchowymi i plastycznymi. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

MARTA-KOT NA KSIĄŻKI – WIECZÓR AUTORSKI MARTY MAZURKIEWICZ-STEFANCIK

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW
12 maja, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Marta Mazurkiewicz-Stefančík – poetka, eseistka, autorka tomików wierszy: *Linoskoczek* (1992), *Orzech* (1997), *Mozaika* (2011) i *Trzęście oko* (2018). Publikowała w czasopiśmie: *Dekada Literacka*, *Metafora*, *Dziennik Polski*, *Echo Krakowa*, a także w antologii *Sfera. Zbiór*

młodej poezji krakowskiej. W 1996 roku otrzymała Stypendium Twórcze Miasta Krakowa w dziedzinie literatury. Obecnie jej pasją jest fotografia. | Prowadzenie: Jadwiga Malina.

SPOTKANIE Z EWĄ STADTMÜLLER

13 maja, godz. 10.15

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Spotkanie dla dzieci z pisarką Ewą Stadtmüller połączone z promocją jej najnowszych książek *Przygody skrzata Jagódki. Leśna plotka i inne opowiadania* oraz *Przygody skrzata Jagódki. Zegar z kukułką i inne opowiadania*. Patronat Biblioteki Kraków.

SPOTKANIE Z TEATRZYKIEM KAMISHIBAI

13 maja, godz. 12.00

Filia nr 16, ul. Radzikowskiego 29,
tel. 797 301 005

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym. Uczestnicy wysłuchają opowiadania o kocie, który pierwszy raz odwiedza bibliotekę. Historia przedstawiona zostanie za pomocą techniki kamishibai. Zajęcia będą połączone z zabawami ruchowymi i plastycznymi. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

ŚWIAT MARZEŃ, RADOŚCI I SMUTKÓW NA WYSPIE ŚWIĘTEGO EDWARDA – ZAJĘCIA EDUKACYJNE

13 maja, godz. 17.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Zajęcia dla dzieci z klas 4–8 szkół podstawowych. Młodzi czytelnicy poznają sylwetkę pisarki Lucy Maud Montgomery, odkryją najpiękniejsze zakątki wyspy i Kanady oraz wymyślą dla nich nazwy inspirowane „słowniczkiem” Ani. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

ODKRYJ TAJEMNICE DWORKU BEATY MATEJKÓWNY – OPROWADZANIE

13 maja, godz. 18.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Oprowadzanie po dworku Beaty Matejkówny, Gabinet Jerzego Pomianowskiego oraz ogrodzie. Uczestnicy otrzymają książkę Krzysztofa Jakubowskiego *Spacerownik po Dzielnicy VIII Dębny*. Orowadzanie poprowadzi Jolanta Wierchowska-Kozaczka. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

LEO LIPSKI STORY – MIŁOŚĆ NA MIODOWEJ PAWŁA BITKI ZAPENDOWSKIEGO STOWARZYSZENIE PISARZY POLSKICH

13 maja, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Żywa Czytelnia Nowej Dramaturgii. Czytanie sztuki teatralnej na podstawie prozy Leo Lipskiego i promocja e-booka. W 25. rocznicę śmierci Leo Lipskiego (Leo Lipschütza, 1917–1997). Wieczór poświęcony krakowskiemu pisarzowi pochodzenia żydowskiego.

ŚWIATOWY DZIEŃ PIECZENIA – WARSZTATY

17 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Warsztaty plastyczne dla dzieci, w czasie których najmłodszy przy pomocy papieru, plasteliny i innych materiałów plastycznych „upieką” własną babeczkę. Poznają również książki kucharskie dla dzieci.

SPOTKANIE AUTORSKIE JANA MASYŁY

17 maja, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Jan Masył – poeta, publicysta, plastyk, autor wielu zbiorów poetyckich, m.in. *Jam poeta* (1981), *Wiersze* (1989), *Obudziłam się* (1994), *Będziesz gościem na wieki* (1996), *Chodnik życia* (1997), *Lunaryki* (1998), *Odnowa marzeń* (2002), *Okruchy nadziei* (2005).

THRILLER W DKK

18 maja, godz. 14.00

Filia nr 45, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Teligi 24, tel. 797 024 016

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Uczestnicy porozmawiają o thrillerach psychologicznych na przykładzie książek: *Zaginiona dziewczyna* i *Dziewczyna z piątku*. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

GRAMY W PLANSZOWE!

18 maja, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Spotkanie dla dzieci w wieku 4–6 lat. Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

RADY DOBREJ WRÓŻKI – SPEKTAKL

18 maja, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci i młodzieży, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Przedstawienie dla dzieci przygotowane przez uczestników CAS Nestor Spot Ptaszyckiego. Uczestnicy obejrzą przedstawienie teatralne, w którym Dobra Wróżka odczaruje wszystkie złe nawyki i odpędzi leniuszka, który czasem w każdym z nas drzemie. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

ŚWIATŁOCZENIE – SPOTKANIE AUTORSKIE JOANNY NOWOCIEŃ

18 maja, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Promocja najnowszej książki poetyckiej Joanny Nowocień *Czas na nowy cień. Time for a New Shadow*. | Prowadzenie: Marzena Dąbrowa-Szatko. | Oprawamuzyczna: Jarosław Kąkol.

WIOSENNE OPOWIEŚCI – ZAJĘCIA EDUKACYJNE

19 maja, godz. 10.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci i młodzieży, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Zajęcia dla dzieci w wieku 6–10 lat. Uczestnicy wysłuchają opowieści o przyrodzie przedstawionej za pomocą techniki kamishibai. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

WARSZTATY PLASTYCZNE

19 maja, godz. 17.00

Filia nr 21, Czytelnia naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Warsztaty plastyczne dla dorosłych. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

GRAMY W PLANSZOWE 14+!

19 maja, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Spotkanie dla osób powyżej 14. roku życia. Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe dla młodzieży. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

WAWEL – WIECZÓR AUTORSKI DR ANNY GROCHOWSKIEJ

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW
19 maja, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Anna Grochowska – literaturoznawczyni, historyczka literatury i historyczka sztuki, badaczka cracovianów. Autorka m.in. monografii *Wszystkie drogi prowadzą na Krupniczą. Rzecz o Domu Literatów* (2017), nagrodzonej Krakowską Książką Miesiąca, oraz *Literackiego przewodnika po Nowej Hucie* (2019). Za książkę *Święte Wzgórze? Wawel w literaturze, sztuce i kulturze polskiej w latach 1795–1918* autorka otrzymała Nagrodę Miasta Krakowa (2020). | Prowadzenie: Maja Wąchała-Skindzier.

WIOSENNY BUKIET – WARSZTATY

20 maja, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Warsztaty plastyczne dla dzieci. Uczestnicy przy pomocy różnych materiałów plastycznych wykonają papierowe kwiaty. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

SPOTKANIE Z DR BEATĄ OGÓREK-TECZĄ

CYKL – KONTROWERSATORIUM
ALCHEMIA, 20 maja, godz. 17.30

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Tematem spotkania będzie podświadomość. Prowadząca przedstawi naukowe a intuicyjne

ne spojrzenie na działanie podświadomości. | Prowadzenie: Eliza Voss

WARSZTATY LITERACKIE ON-LINE

PERON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

20 maja, godz. 18.00

Prowadzenie: Jadwiga Malina, Michał Piętniewicz.

SAKSOFON – SPEKTAKL

21 maja, godz. 10.00

Filia nr 45, Czytelnia i wypożyczalnia popularnonaukowa, ul. Teligi 24, tel. 797 024 019

Spotkanie dla seniorów, którzy obejrzą archiwalne nagranie spektaklu w reżyserii Izabeli Cywińskiej. Spektakl przygotowany na podstawie powieści Wiesława Myślińskiego. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

A JA KOCHAM MOJĄ MAMĘ... – WARSZTATY

23–26 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 42, ul. Agatowa 33, tel. 797 024 015

Z okazji Dnia Mamy dzieci wezmą udział w warsztatach plastycznych, w czasie których wykonają laurkę.

ŚWIATOWY DZIEŃ KOSMOSU – WARSZTATY

23 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Z okazji Światowego Dnia Kosmosu dzieci wezmą udział w warsztatach plastycznych, w czasie których z papierowych talerzyków i kubeczków oraz różnych materiałów kreatywnych, zbudują świecący w ciemności spodek UFO. Poznają również książki o kosmosie.

DZIEŃ ŻÓŁWIA – WARSZTATY

23 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Uczestnicy wykonają tekturowego żółwia oraz poznają książkowego żółwia Franklina.

MAJAKI – PROMOCJA TOMU POETYCKIEGO ZOFII ZARĘBIANKI

23 maja, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Zofia Zarębianka – profesor zwyczajny UJ w zakresie literaturoznawstwa, krytyk literacki, poetka, eseistka. Bada konteksty religijne i duchowe współczesnej literatury polskiej. | Prowadzenie: Elżbieta Zechenter-Spławińska. | Wiersze czytają: Zina Zagner i Autorka. | Oprawa muzyczna: Stanisława Komńska i Andrzej Bosak.

SPOTKANIE Z TWÓRCAMI CITY 5. ANTOLOGII POLSKICH OPOWIADAŃ GROZY

23 maja, godz. 19.00

Filia nr 21, Czytelnia naukowa,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Spotkanie z Agnieszką Gracą, Kazimierzem Kyrzczem Jr. oraz Krystianem Janikiem – współautorami książki *City 5. Antologia polskich opowiadań grozy*. Pisarze opowiedzą o miastach, ich kulturze, artystach, możliwościach, ale również anonimowości, problemach itp.

GUWERNANTKA – JOANNA PYPLACZ

24 maja, godz. 18.00

Filia nr 21, Czytelnia naukowa,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Spotkanie autorskie z Joanną Pyplacz, autorką licznych prac naukowych, artystycznych przekładów poezji tacińskiej, a także powieści. Autorka z zamiłowania jest pasjonatką literatury grozy, fotografii i muzyki poważnej, na co dzień pracuje w Bibliotece Jagiellońskiej. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

WIECZÓR AUTORSKI PROF. JÓZEFA LIPCA

24 maja, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie i dyskusja na temat dwóch ostatnich książek filozoficznych profesora Józefa Lipca *Drogi życia i My – ludzie*. Program muzyczny zapewnią harfistki Malwina Lipiec-Rozmystowicz i Miła Rozmystowicz. Wydarzeniu będzie towarzyszyć okazjonalna wystawa dzieł krakowskich artystów.

Współorganizator: Wydawnictwo FALL.

UCHO IGIELNE WIEŚŁAWA MYŚLIWSKIEGO – SPOTKANIE DKK

25 maja, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Uczestnicy porozmawiają o książce *Ucho igielne* Wiesława Myśliwskiego. Pozycja ta to traktat filozoficzny o ludzkim losie, przemijaniu, pamięci i historii. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

LAS W SŁOIKU – WARSZTATY

25 maja, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych,
os. Zgody 7, tel. 12 644 40 72

Zajęcia manualne adresowane do seniorów. Uczestnicy własnoręcznie wykonają kompozycję roślin w słoju i dowiedzą się, jak o nią należy dbać. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2021. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

DZIEŃ MATKI – WARSZTATY

26 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Warsztaty plastyczne dla dzieci. Uczestnicy przygotowują papierową laurkę – filiżankę dla mamy. Poznają również książki, w których najważniejszą postacią jest mama.

DZIEŃ MAMY – WARSZTATY

26 maja w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, które wykonają dla mamy tulipany wyklejane bibułą.

---

7 LEGEND KRAKOWA SMOK OPOWIADA, CZYLI ZAGINIONY MŁYNEK

26 maja, godz. 9.30 i 11.00

Filia nr 35, ul. Chałubińskiego 47,
tel. 797 024 005 lub 517 377 168

Przedstawienie dla dzieci w wykonaniu aktorów Teatru Otwartego. Widowisko zawiera elementy teatru żywego aktora, jak i teatru kukielkowo-lalkowego. Podczas spektaklu dzieci staną się bohaterami bajki i będą uczestniczyły w jej tworzeniu. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2021. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

PERŁY PRL-U – SPOTKANIE Z KATARZYŃĄ KOBYLARCZYK

26 maja, godz. 18.00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Spotkanie autorskie z Katarzyną Kobylarczyk, reporterką, pisarką, działaczką kultury. Jej debiut powieściowy to *Baśnie z bloku cudów*. Reportaże *nowohuckie*. Jest autorką książek publikowanych w ramach Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego. Została uhonorowana ławeczką w Parku Ratuszowym w Nowej Hucie. Spotkanie poprowadzi Paweł Czachor. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

WRĘCZENIE NAGRODY KRAKOWSKA KSIĄŻKA MIESIĄCA

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW
26 maja, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wieczór autorski Jana Polewki – *Dom pod wiecznym piórem*. Laureat jest malarzem, scenografem, reżyserem, był także dyrektorem Teatru Grotteska w latach 1990–1998. Współpracował z teatrami dramatycznymi, operowymi i lalkowymi oraz czasopismami teatralnymi w Polsce i za granicą. Jest autorem utworów scenicznych oraz nowych przekładów sztuk Moliere i Goldoniego, a także scenariuszy dokumentalnych o pisarzach i artystach Krakowa. | Prowadzenie: Wacław Krupiński.

WARSZTATY LITERACKIE ON-LINE

PERON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW
27 maja, godz. 18.00

Prowadzenie: Karol Ochodek.

SPOTKANIE AUTORSKIE Z EWĄ BAUER

30 maja, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych,
os. Zgody 7, tel. 12 644 40 72

Spotkanie autorskie z Ewą Bauer. Pisarka z wykształcenia jest prawniczką, a z zamiłowania psychologiem. Autorka niezwykle poczytnych książek dla kobiet i nie tylko. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2021. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

DEBIUTANTKA – FINISAŻ WYSTAWY PRAC AGNIESZKI WIERZBICKIEJ

31 maja, godz. 18.00

Filia nr 21, Czytelnia naukowa,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Agnieszka Wierzbicka pierwsze kroki w malarstwie stawiała na warsztatach plastycznych organizowanych w Filii nr 21 Biblioteki Kraków, a prowadzonych przez Urszulę Tatrzańską. Zapisy mailowe lub telefoniczne.

PÓŹNIEJSZA DZIEWCZYNA – WIECZÓR AUTORSKI POŁĄCZONY Z PROMOCJĄ TOMU POETYCKIEGO ALICJI TANEW

31 maja, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Alicja Tanew – poetka i kompozytorka, z zawodu radca prawny, twórczyni Sceny Ata. | Prowadzenie: Anna Pituch–Noworolska. | Oprawa muzyczna: Alicja Tanew (śpiew i fortepian), Hanka Wójciak (śpiew), Tadeusz Zięba (śpiew, gitara), Walentyn Dubrowski (akompaniament).

08-15 MAJA
2022

XIX OGÓLNOPOLSKI
TYDZIEŃ BIBLIOTEK

BIBLIOTEKA

ŚWIAT
W JEDNYM
MIEJSCU

SBP

STOWARZYSZENIE
BIBLIOTEKARZY
POLSKICH

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Partner wspierający

Partnerzy

